Julijs 1915. g. 10. gads. — № 7.

Kristigs Vēstnesis.

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, „Golgatas Namâ", Hospitalu ielâ 24. Telefons 73-12. (Рига, Лифл. губ., Госпитальная ул. 24.) **Pasta adrese:** Въ конт. „Кристигсъ Вестнесисъ", почт. ящикъ 1250, Рига. Krievu ſchurnala „Гость" redakzija: Петроградъ, „Домъ Евангелія", 24 линія № 11. Telegrafiſkâ adreſe Petrogradâ: Петроградъ-Авенезеръ.

Maksâ ar peesuhtiſchanu par gadu 2 rubļi; pa numureem pehrkot — 15 kap.; ahrsemēs 1 dolaru 25 zentus. Sludinajumu ſihku rakſtu rindiņa maksâ 20 k. — Par katru adreſes mainu 10 k.

„Kristigs Westnesis", (The Christian Messenger), a lettish religious monthly. Editor: Rev. H. REDIN, Hospital-Str. 24, Riga, Russia.

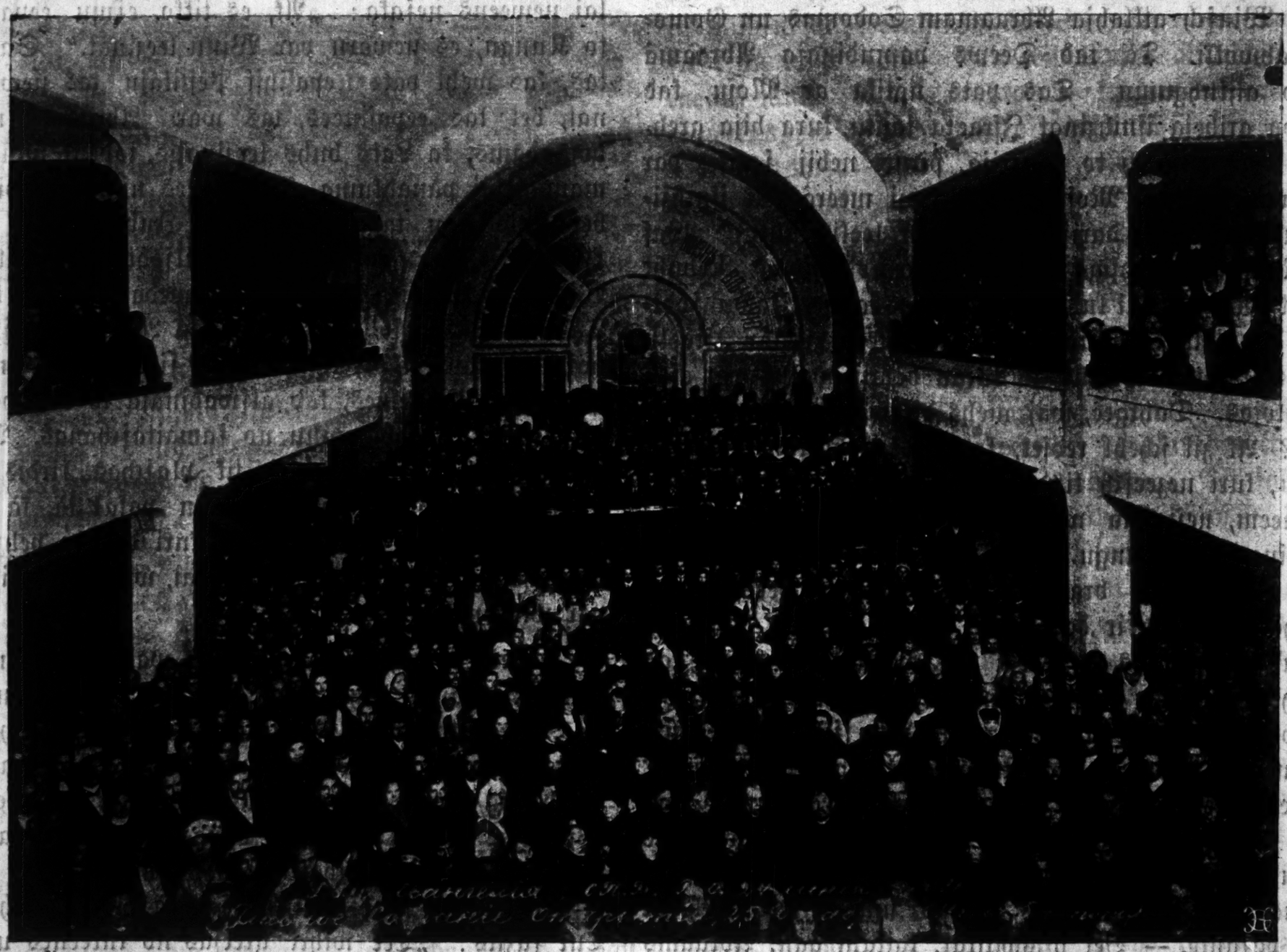

Ewangelijuma Draugs Petrogradâ.

Vas. ostr. 24 lin. № 11.

Abraama dſihwe.

J. B. Kargeļa runa par 1. Moſ. 18:16—33 Petrogradâ 18. martâ 1915. gadâ.

Tagad apluhkoſim, uſ ko ſchi Deewa atklahſchanàs pamudinaja Abraamu? Sche mehs waram mahzitees, kas tad jadara, kad Deews mums atklahj muhſu apkahrtnes tauſchu ſtahwokli. Abraamu ſchi atklahſchanàs pamudinaja, iſleetojot ta Kunga laipnibu, aiſluhgt par teem, kurus ſagaida Deewa ſods. Warbuht, ka taiſni tadehļ, lai winſch aiſluhgtu, Deews winam ſchis leetas atklahja. Mani dahrgee, mums ari ſawâ ſinâ jabuht paſaules liktena dalibneekeem. Mehs nedrihkſtam dſihwot wirs ſemes lodes ar tahdu pahrleezibu: kad tikai man labi, kas man dakas, waj ziti eet paſuſchanâ waj glahbjas. Tahds naw Deewa prahts. Tas Kungs reiſ ſazija Jonam, ka Winſch juht lihdſ un Winam ir ſchehl to 120 tuhkſtoſchu niniweeſchu, kuri neſin, kas labà, kas kreiſà roka; un winſch pahrmeta Jonam, ka tas tik ļoti ſchehlojas par neeka ſtahdiņu, bet bij gluſchi weenaldſigs par niniweeſchu likteni. Tas Kungs neween Pats ir lihdſjuhtigs, bet Winſch grib, lai ari Wiņa behrni buhtu tahdi; tadehļ Winſch atklahja Abraamam Sodomas un Gomoras ſtahwokli. Tà tad Deews pamudinaja Abraamâ mineto aiſluhgumu. Tas pats notika ar Moſu, kad Jehowa gribeja iſnihzinat Iſraeļa tautu, kura bija grehkojuſe; bet Winſch to nedarija, pirms nebij ſazijis par to ſawam kalpam Moſum: „Paleezi meerâ, Es iſnihzinaſchu Iſraeli un darifchu tewi par leelu tautu.“ Waj tad Moſus bij ſpehjigs kawet Deewa nodomus? Nebuht nè, bet Moſus tikai luhdſa, lai Deews atwelk ſawu ſodidamo roku atpakaļ, kura toreiſ bij iſſteepta pahr Iſraeli. Un tas Deewam patihk, ka Wiņa behrni weens par otru eeſchehlojas. Dahrgee, waj mehs dſihwojam tikai preekſch ſewis? Ak zik ſchehl redſet, ka daudſ wehl tahdu Deewa behrnu, kuri nezeeſch lihdſ ſaweem poſtâ grimſtoſcheem kaimiņeem, neſtahſta wiņeem par peſtiſchanu, neaiſluhdſ par wiņeem to Kungu. Waj tu neeſi weens no tahdeem? Ak mans brahli un mahſa, uſmodees, zelees augſchâ, ari tew ir daļa pee ſchis paſaules bojâ ejoſcheem. Ja mums ir pceeja pee ſchehlaſtibas trona, tad lai ſchis teeſibas neiſleetojam weenigi ſawa labâ, bet gan wiswairak preekſch teem, kam naw ſchi peeeja, kuri wehl newar tuwotees ta Kunga mihleſtibas pilnai ſirdij. Ja mehs leetojam ſchìs paſaules laizigos labumus, tad mums ari jaruhpejas par to, lai paſaulê dſihwojoſchee muhſu lihdſzilweki waretu dalitees ar mums debeſchigâs mantâs. Tadehļ tas Kungs mums leek dſihwot ſchinî paſaulê. -- Bet wiswairak, laikam gan, Abraams aiſrunaja Sodomu un Gomoru tadehļ, ka tur dſihwoja, tà ſakot, wiņa tizibas brahlis Lats. Jo kad Abraams ſaka: waj Tu iſdeldeſi taiſno lihdſ ar beſdeewigeem, tad winſch ar to wiſadâ ſinâ domà Latu. Kad Abraams tahlak runà par taiſneem, tad winſch domaja: rau, tur dſihwo mans dahrgais Lats un tur dſihwodams winſch wiſadâ ſinâ nebuhs kluſejis, bet leezinajis, un weena, otra, treſcha dwehſele buhs atgreeſuſees; warbuht, ka tur tagad ir pulzinſch tizigo, wismaſ, ſkaitâ peezi. Bet tà domajot, Abraams ļoti maldijàs. Lats nebij tas zilweks, kas buhtu ſpehjis pamodinat grehzineekus, it kà tagad ir daudſ tizigo, kuri nekad neweena naw pamodinajuſchi no grehku meega. Lats tadehļ to neſpehja, ka winſch dſihwoja pehz meeſas. Dahrgee, waj tàpat naw ari ar jums? Tas Kungs gaida, lai juhs wismaſ kahdu iſwedeet no ſchìs grehzigàs paſaules. Warbuht tu ſaki: „Eſmu wehl ļoti jauns tizigais, neilgi kopſch pats ſahku tizet. Paluhkojees uſ ſamareeſchu ſeewu. Tikko tas Kungs atņehma aiſſegu wiņas gara azim un ſazija: „Es tas eſmu, kas ar tewi runaju“, tad wiņa atſtahja ſawu uhdens kruhſi, gahja pilſehtâ un ſazija: „Nahzeet un luhkojeet, waj ſchis zilweks naw Kriſtus, Winſch man wiſu ſazijis, ko eſmu darijuſe.“ Un juhs ſineet, ka wiņa pilſehta iſnahza Jeſu redſet. Un tas ir, ko mums wajaga. Wiņa neſludinaja, bet wiņa uſaizinaja ļaudis eepaſihtees ar to Kungu; to wiņa ſpehja. Tur bij 12 mahzekļi, bet tee neatweda neweena pee Jeſus. Tà tad, lai neweens neſaka: „Ak, es tikko eſmu eepaſinees ar to Kungu, es newaru par Wiņu leezinat.“ Saprotams, tas, kas wehl pats nepaſihſt Peſtitaju, tas newar leezinat, bet kas eepaſinees, tas war. Abraams maldijàs, domadams, ka Lats buhs leezinajis, tadehļ wiņa luhgumam nebij panahkuma, ſihmejotees uſ tàm 5 pilſehtam; bet Lats gan tapa iſglahbts. Juhs laſeet 1. Moſ. 19:20: „Kad Deews ſchis pilſehtas ſamaitaja, tad Winſch peemineja Abraamu un iſweda Latu no ta poſta.“ Tà tad Lats iſglahbàs, pateizotees Abraama aiſluhgſchanai. Abraamam bij ihſta brahļa ſirds: reiſ winſch Latu iſweda no Ur ſemes, tad atſwabinaja to no wehrdſibas un beidſot iſglahba wiņu no ſamaitaſchanas. Ak brahļi un mahſas, waj mums ir tik plaſchas ſirdis preekſch teem, kuri neſtaigà tam Jehram pakaļ tà, kà wiņeem wajadſetu ſtaigat to preekſchâ, kuri dſihwo pehz meeſas un ar katru deenu tuwojas ſodibai, waj mehs aiſluhdſam par wiņeem?

Bet es wehletos, kaut mehs wairak eedſiļinatumees ſchinî Abraama luhgſchanâ. Mehs te warefim mahzitees, kà jaiſturas un kà jaluhdſ, lai muhſu luhgſchanas tiktu paklauſitas. Daudſ luhgſchanu neteek paklauſitas tadehļ, ka wiņas naw tahdas, kahdàm wajadſetu buht. Wiſpirms mums jaeewehro diwas leetas, Abraama iſtureſchanàs preekſch luhgſchanas; tam ir leela noſihme, ja gribam, lai muhſu aiſluhgſchanas teek eewehrotas. 1) Tur ſazits: „Tee wihri greeſàs no tureenes un gahja uſ Sodomu; bet Abraams ſtahweja wehl ta Kunga preekſchâ.“ Tas ir ļoti ſwarigi. Wiſu laiku Abraams bija ta Kunga tuwumâ, bet kad wajadſeja luhgt, tad Abraams noſtahjàs Wiņa preekſchâ. Abraamam newajadſeja iſeet no ta ſtahwokļa, kurâ winſch bija, bet tikai noſtahtees. Dahrgee, daudſi Deewa behrni,

kad tee tuwojas tam Kungam luhgſchanâs, wini it kà atnahktu no kahdas zitas paſaules. Beeſchi wini paſchi to nemaſ nejuht, ka wini ſawâ dwehſeles dſihwê aiſgahjuſchi uſ tahlu ſemi, ka winu domas bijuſchas par daſchadàm leetam, tikai ne par to Kungu, ka wini dſihwojuſchi pehz meeſas, un nu, uſreiſ, wineem jaluhdſ Deewu, jabuht garâ. Bet garâ wini newar buht un tadehk winu luhgſchanas naw „garâ un pateeſibâ". Ja gribam runat ar to Kungu, tad lai mehs paſtahwigi ſtaigajam ar Winu, kà preekſch luhgſchanas, tà pehz. Lai tas Kungs mums palihdſ tà dſihwot, kà, kad gribam runat ar Winu, mums naw jaatnahk no kahdas zitas paſaules. Waj neeſeet daſchreiſ peedſihwojuſchi, ka luhgſchanâ jums truhkſt wahrdu, un ja wahrdi ari buhtu, juhs tomehr juhteet, ka juhſu luhgſchanas pazeļas tikai lihdſ iſtabas greeſteem, bet neuſkahpj pee Deewa trona. Tas tapehz, ka juhs nebijàt un neſtaigajàt ar Winu. Lai tas Kungs mums dod weenmehr tahdu luhgſchanas ſtahwokli, kà Abraamam. 2) „Un Abraams peegahja un ſazija . . ." Abraams ſtaigaja Deewa preekſchâ un tad peegahja, t. i. tuwaki. Lai katra muhſu luhgſchana it kà teiktu: „Es tagad peenahku Tew, Kungs, wehl tuwaki." Ja muhſu luhgſchanas buhtu tahdas, zaur kuram mehs peenahktum tam Kungam wehl tuwaki, tad mehs luhdſot juſtumees tik laimigi, ka mums wairs nepatiktos no zeļeem peczeltees. Tà tas mehdſ buht ar teem Deewa behrneem, kuri pilnigi tam Kungam atdewuſchees. Tahds bija muhſu Kungs Jeſus. Mehs ſinam, Winſch uekad neturejàs tahlu no ſawa Tehwa, un tomehr Winſch wareja pawadit weſelàm naktim luhgſchanâs. Kadehk? Tadehk ka tur Winſch jutàs wehl tuwak Tehwam; tadehk ari katreiſ luhgſchanâs Winſch bij mantojis ſpehku, lai pehz ſchinî ſpehkâ ſtrahdatu. Ak zik daudſ ſpehka mehs nebuhtum ſanehmuſchi, ja buhtum peegahjuſchi tuwak tam Kungam, kad Winſch uſ mums runaja!

Eewehrojeet wehl, Abraama luhgſchana bija w e e n a t n ê. Wina eeſahkàs tikai tad, kad tee diwi wihri aiſgahja. 22. p: „Un tee diwi wihri . . . gahja uſ Sodomu; bet Abraams ſtahweja wehl ta Kunga preekſchâ." Tur, ſem klajas debeſs, kluſibâ, kur neweens neredſeja un nedſirdeja, tur Abraams, tà ſakot, zihnijàs ar Deewu par bojâ ejoſcho Sodomu un Gomoru un 5 zitàm pilſehtam, lihdſ kamehr waidi atſkaneja ta Kunga auſis. Te ta Kunga kalps luhdſa apſchehloſchanu: „waj naw eeſpehjams ſchìs pilſehtas glahbt." Mehs ſapulzês ſkaiſti luhdſam Deewu. Lai ſlawejam to Kungu par to; bet ja mums naw weenatnes luhgſchanas (jo beeſchi mehdſ buht, ka ſapulzês, zilweku preekſchâ, ir luhgſchana, bet mahjâs naw), tad muhſu atklahtàm luhgſchanam maſ wehrtibas. Man leekas, ka weenatnes luhgſchana ir weenmehr pateeſigaka un tà tad ari wehrtaka. Ir leetas, kuras waram tikai weenatnê Deewam ſazit. Sapulzes luhgſchanâs mehs newaram ſtahſtit Deewam par kahda zita wainam. Daudſi ſchinî ſinâ rihkojas koti nepareiſi, atklahti ſtahſtidami par zitu zeetàm ſirdim u. t. t. To jadara weenatnê. Lai tas Kungs mums mahza daudſ luhgt weentulibâ. Neſinu, kà juhs rihkojatees, bet daſcheem Deewa behrneem ir ſinama luhgſchanas ſahrtiba. Kahds brahlis iſleetoja katru deenu trihs ſtundas kluſàm luhgſchanam, un nekahdi apſtahkli winu newareja aiſkawet. Leekas, ka ne katreiſ ir eeſpehjams buht weenatnê. Bet ſineet, es waru buht lauſchu pulkâ un tatſchu weenatnê, t. i. kluſibâ runat ar ſawu Kungu.

Tahlak juhs redſeet, ka Abraama luhgſchana bij p i l n a d r o ſ c h i b a s. Ta naw pahrdroſchiba, bet — ſirdsſkaidriba. Klauſatees, kà winſch runà. Sazits: „Abraams peegahja un ſazija: waj Tu ſamaitaſi taiſno ar beſdeewigo?" Mehs waretum teikt: „Abraam, Deewa kalps, apſtahjees, kà Tu drihkſti tam Kungam atminet, lai Winſch rihkojas taiſni? Winſch tatſchu newar buht netaiſns; tawa uſſtahſchanàs, Abraam, ir praſta." Tà mehs waretum ſazit. Bet ſirds, kura pilna mihleſtibas uſ paſuduſcheem, peewed wiswiſadus eemeſlus, kuru dehk lai ſods top atlaiſts. Un tas Kungs neſkatas tikdaudſ uſ muhſu wahrdeem, bet Winſch redſ mihleſtibas pilno ſirdi un to eewehro. Kad reiſ Moſus aiſluhdſa par Iſraeļa tautu, tad eewehrojeet kahdus behrniſchkigus eemeſlus winſch peeweda, kuru dehk lai ſaudſejot Iſraeli: 4. Moſ. 14:15—16: „Ja tu nu ſchos ļaudis nokautu . . ., tad tee pagani . . . teeſcham runatu un ſazitu: tapehz ka tas Kungs ſchos ļaudis newareja eeweſt tai ſemê, ko winſch teem bij ſwehrejis, winſch tos ir nokawis tukſneſî." Mehs ſazitum: kahda-daļa tam Kungam par to, ko ſazis egipteeſchi. Mehs redſam, Moſus peewed tik neezigus eemeſlus, un tomehr Deews tos eewehro; Winſch redſeja, ka Moſum ſchehl Iſraeļa tautas. — Lai tas Kungs ari mums dod droſchibu peeeet pee ſchehlaſtibas krehſla, lai neleekam galweno ſwaru uſ wahrdeem, bet ſakam, kas mums uſ ſirds. Droſcham — ſirdsſkaidram — behrnam Winſch dos wiſu, ko tas luhdſ un ko ween war dot. Bet Abraama luhgſchana, kaut gan bija droſcha, tomehr paſemiga un beſ paſchlabuma meklēſchanas. Winſch ſewi ſauz par pihſchļeem un pelneem un tad luhdſ tik maigi: „Neapſkaitees, Kungs, luhdſams, ka es wehl reiſ runaju." (30. un 32. p.). Tà winſch paſemojas arween ſemak un ſemak, lihdſ winſch wairs naw nekas. Ja tahds atwehrts, tukſchs „trauks" nahk Deewa preekſchâ, tad Winſch ir gataws to peepildit. Luhdſeet tà, ka topeet Deewa preekſchâ par neko; neluhdſeet ne ſawa labuma dehk, bet tikai to, kas Winam par godu. Ja luhgſim, kà Moſus luhdſa, tad dabuſim. Mehs laſam Sw. Rakſtos, ka teem, kam ſalauſta ſirds, kas paſemoti, teem Winſch dod wiſu wajadſigo un ko wini luhdſ. Tà bij ar Abraamu. Eeſahkumâ winſch luhdſa, lai ſaudſè pilſehtu, ja tur buhs 50 taiſno, un beidſot winſch ſahk tirgotees ar to Kungu: „ja tur buhs 45?" — „Es naudſeſchu." „Ja 30, ja 10?" — „Ja, ari tad Es nau-

dsehchu!" Tas Kungs dewa Abraamam uswaru pehz uswaras. — Ir Deewa behrni, kuri sahk lepotees, ja tas Kungs paklausa kahdu wina luhgschanu. Schinis deenâs dsirdeju, diwi waj trihs luhdsa Deewu par kahdu sliniu. Weena no luhdsejâm dwehselem sazija: „Es luhdsu par winu un tas Kungs mani paklausija." Tas isklausas, it kà to zitu luhgschanam nebuhtu bijuse nekahdas nosihmes. Ja tà rikkosimees, tad muhsu luhgschanas wairs netiks paklausitas. Kò tas Kungs dara, to Winsch dara Sewis dehl. „Mehs dseedam: „Wehlos buht nekas," bet galwenais jautajums ir tas, waj pateesibâ mehs sewi turam par neko un wisu godu atdodam muhsu warenajam Deewam? Kaut tas Kungs mums dotu schehlastibu augt ne us augschu, bet arween semak un semak, lai mehs galu galâ wairs pateesi neesam nekas sawâs azîs.

Mehs redsejàm, ka tas Kungs klausija Abraama luhgschanas, un ja tanîs pilsehtâs buhtu 10 taisno, tad, warbuht, winas stahwetu wehl schodeen. Kò lai no ta mahzamees? Tas Kungs klausa weena taisnà luhgschanu, un — pasaule wehl pastahw tikai taisno labad. Pasaules, pilsehtas un zeemi stahw to taisno dehl, kuri teek mihti kahjam no schis pasaules. Lai nebeidsam luhgt par scho pasauli. Teesa gan, ka mehs pasaulê esam kà awis wilku starpâ; bet tà tam wajaga buht. Lai nemeklejam zitadu stahwokli. Tas Kungs Jesus dsihwoja schinî pasaulê „kà jehrs, kas teek wests pee kauschanas"; tahdeem ari mums jabuht. Lai luhdsam to Kungu ari par muhsu pilsehtu: „peedodi teem, jo tee nesin, ko tee dara; atstahji to wehl scho un wehl nahkoscho gadu, mehs winu gribam apkopt un apmehslot, warbuht ta wehl nesis augļus." Bet sineet, dahrgee, pasaule pastahwès tikai lihds tam laikam, kamehr tizigo skaits buhs pilns; tad notiks tàpat, kà notika ar Sodomu un Gomoru, tad wairs nebuhs taisno aisluhgschanas. Peenahks laiks, kur pasaulê wairs nebuhs tik leels skaits tizigo, zik wajaga, lai wina pastahwetu. Tad peenahks gals. Wisa dsihwiba semei buhs atnemta un wina buhs — miruse; un tad peepildisees tee Kristus wahrdi: „Kur maita, tur ehrgli sakrahjas." „Ehrgli" atnahks un saplosis pasauli. Un sineet ko? mehs esam loti tuwu schim laikmetam, kur tas Kungs iswedis sawejus. Tà kà Winsch isweda Latu Abraama dehl, tà winsch iswedis sawejus Kristus dehl, un tad nahks tas gals, breesmigs gals!

Bet, dahrgee, kamehr schee wahrdi wehl naw peepildijuschees, lai luhdsam to Kungu, lai leezinam laudim par pestischanu! Darisim to katrs weens, tad tas Kungs glahbs tos, kuri wehl glahbjami. Lai tas Kungs dod mums buht dalibneekeem pee pasaules pestischanas. Amen!

(Beigas).

Gotfrieda Arnolda:

Kahdi bija pirmee kristigaji?

Mahjas dsihwe.

Tà kà **laulibas** ir mahjas dsihwes pamats, tad ir no swara, ka mehs eeejoschaki eewehrojam, kahda ta bij pee pirmeem kristigajeem. Winu usskati, atteezotees us laulibas stahwokli wispahr, bij sewischki schkihsti. Klemens no Aleksandrijas raksta: „Pawils gan slawè mehrenibu un atturibu, bet winsch dod ari loti daudz pawehles par laulibu, behrnu audsinaschanu, mahjas waldischanu un taml. Winsch neaisleedz mehrenu schkihstu laulibas stahwokli, bet eewehro tàpat bauslibu kà ewangelijumu."

Zitì peesihmè par scho preekschmetu: Kaut gan laulibas stahwoklis nes sew lihds daudz gruhtibas, tomehr tas war tikt tà iswehlets, kà tas pilnigai tizibas dsihwei naw par kawekli.

Laulìba pate par sewi neesot kaweklis pee swehtapschanas. Mosum ari bij seewa un behrni, bet Elijam to nebij un tomehr ne weenam lauliba nedz otram atturiba ir bijusi par kawekli. Weens dabuja mannu, otrs uguni no debesim. Laulibas dsihwe esot itin kà pamats un atbalsts ziteem stahwokleem. Kad diwas deewbijigas personas saweenojotees, tad tee atweeglojot weens otra ruhpes un puhles, winu preeki topot diwkahrtigi. Kà pehz meesas tee esot weens, tà ari pehz dwehseles tee esot saweenoti un it kà sazenschotees mihlestibâ us Deewu.

„Ir sinams," mehs lasam, „ka lauliba ir pareisa un ka ta ir eezelta pehz deewischka nokahrtojuma, ja tikai laulibas eemesls naw meesigas kahribas, bet ja weenoschanàs noteek wajadsigas palihdsibas un zilwezes turpinaschanàs dehl. Tas Kungs no sahkuma tà ir nokahrtojis, ka diwi taptu weens un winu newainigàs sirdis weena pee otras atrastu preeka, ka weena otram buhtu kà ustizibas kihla un abeem buhtu weenads prahts, weenadas domas, weens apnehmeens, weens noluhks, weena wehleschanàs un lai weens otram parahditu tahdu ustizibu un mihlestibu, kà sawstarpigi bauditu swehtibu un meeru."

Bet tà itin dabigi war notikt tikai laulibâ starp diweem tizigeem Deewa behrneem.

Jauktas laulibas starp tizigeem un netizigeem nenetapa schkirtas, ja tàs bij slehgtas pirms nekà weena puse bij tapusi tiziga un ja netizigai pusei laulibas dsihwes turpinaschana patika. Bet ja netizigais gribeja schkirtees, tad tizigajam naw eemesla to atturet (1 Kor. 7: 12—15).

Bet kur tizigs Deewa behrns bes sawas wainas bij saistits pee netizigà, tad tas baudija, pehz pirmo kristigajo usskateem, tà Kunga apsolischanas, atteezotees us laulibu, un ari otram dabuja daku pee tàm. Wini sazija: Netizigà puse teek swehtita zaur tizigo, zitadi behrni buhtu neschkihsti, bet tagad tee ir swehti, pehz apustuļa isteizeena (1 Kor. 7: 14).

Pirmos laikos uſ to ſtingri luhkojàs, ka neweens kriſtigajs neprezetu paganeeti nedſ kriſtigaja paganu.

Ziprians peeſkaitija ſchahdu prezibu pee leelakeem grehkeem. Kà jau ſazits, nekas pret to nebij ko eebilſt, ja tizigais jau preekſch ſawas atgreeſchanàs ir apprezejees ar netizigu, un Pawils uſ to dara uſmanigu, ka, warbuht, tas Kungs grib zaur tizigo atgreeſt netizigo. Peemehru ir deeſgan, kur deewbijigas ſeewas ſaweem neatgreeſteem wihreem ir bijuſchas par wadonem uſ muhſchigu dſihwoſchanu. Par Moniku un Nonnu eſam jau dſirdejuſchi. Ari Margareeti, Skotijas kehnineeni, ſkaita ſtarp ſchim kriſtigàm ſeeweetem, kaut gan wina nedſihwoja pirmàs kriſtigas draudſes laikâ.

Par winu ſtahſta kahds biografs: „Kad zilweki godbijibâ un mihleſtibâ klanijàs preekſch winas, tad wina dſiłaki ſemojàs Deewa preekſchâ; ta Kunga mihleſtiba bij winas preeks. Deewu ta mekleja wiſos ſawos darbos. Pee Wina ta atradàs galma trokſnî un burſâ, pee Wina ta greeſàs, kad ta no trona pawehleja par tuhkſtoſcheem, un łahwa tam Kungam ſawâ ſirdî pilnigi waldit. Tapehz wina ari mihleja ſawas tautas nabagus un behdu łaudis; jo wina eekſch teem redſeja ſawa Kunga un Peſtitaja gihmi. Nabagi un behdigee atrada pee winas patwehrumu un wina nekaunejàs no teem. Kur tikai Margareeta atklahti parahdijàs, tur ta tapa pawadita no atraitnu un bahrinu pulka, kuri pee tàs mekleja palihgu un eepreezu. Kurſch tikai nahza pee winas, tas neaiſgahja tukſchâ atpakaļ. Sawâ palaſtâ ta maſgaja nabageem kahjas un ne tà, kà tas tagad no daſchàm kronetàm galwam noteek, tikai kà zeremonija, bet wina to darija no pateeſas ſirdspaſemibas. Wina ari atneſa baribu ſaweem weeſeem. Wina nemehdſa pate ſehſtees pee galda, pirms nebij paehdinajuſi ſinamu ſkaitu bahrinu un nabagu. Adwentes un gawena laikâ pee winas bij ſapulzejuſchees wairak ſimts nabagu, kureem ta iſdalija to baribu, kura bij gatawota kehniſchkigam galdam. Wina ari uſtizigi apmekleja ſlimnizas un peenehma paſemibâ un leelâ mihleſtibâ nabagus. Tà atſwabinaja nelaimigos noſeedſneekus, palihdſeja nabadſibâ krituſchàm gimenem, ſweſchneekus wina iſpirka no winu guhſtneezibas un ahrſemneeku ſlimneeki atrada duſas weetinu ſlimnizâs, kuras deewbijigà kehnineene preekſch teem bij zehluſi.

Swehtigakais preekſch Skotijas bij tomehr tas eeſpaids, ko wina darija uſ kehninu Malkolmu; ja, war ſazit, ka wina pilnigà pahrmaina notika zaur winas eeſpaidu. No dabas ſchis leelkungs bij rupjſch, lepns un atgruhdoſchs. Bet Margareeta zaur ſawu uſtizigo un ſirſnigo mihleſtibu eenehma wiſu wina ſirdi un darija gleſnaku wina rupjo buhtni, iſglihtoja wina garu, ſmalzinaja wina eeraſchas un, pahri par wiſu, eeaudſinaja wina ſirdî pateeſu mihleſtibu pret Deewu un brahłeem, tà kà zaur winas eeſpaidu Malkolms tapa deewbijigakais Skotijas kehninſch.

Pateeſi deewbijigas laulibas dſihwes laimi tehlo Tertulians ſekoſcheem wahrdeem:

„Abi ir brahli, abi kalpi; tur naw ſtarpibas ne garâ nedſ meeſâ. Jo kur ir weena meeſa, tur ari ir weens gars. Wini luhdſ kopigi, wini gawè kopigi, weens otru wadidami un pamahzidami. Draudſê wini ir kopâ, laulibâ ari. Weens otram neko neapſlehpj, ne preekus nedſ behdas. Katrs drihkſt apmeklet ſlimneekus, palihdſet nabageem, dot nabagu dahwanas beſ ſchaubiſchanàs, upuret beſ bailem. Tee dſeed kopâ ſlawas un pateizibas dſeeſmas un paſkubina weens otru dſeedat Deewam par godu. Un Kriſtus par to preezajas un ſuhta teem ſawu meeru.“

Tà top tehlota Petera lauliba: obi laulatee draugi dſihwojuſchi ſawu muhſchu kopâ ſirſnigi, preezigi, mihleſtibas pilni un bijuſchi weenâ prahtâ lihdſ nahwei.

Pirmee kriſtigajee ſaka: „Tà kà pee pateeſeem Deewa behrneem paſuhd wiſas ruhpes par baribu un drehbem, tad laulatee war ruhpetees par to, kas tam Kungam patihk.“ Wini wehl tos pamahzija Deewa mihleſtibu nenoſtahdit otrâ weetâ, bet zenſtees ſawam laulatam draugam tà patikt, kà lihdſ ar to patiktu ari ſawam Raditajam.

Kad laulìba zaur nahwi tapa ſchkirta, tad palikuſê puſe, pehz wiſpahrigàm domam, drihkſteja atkal prezetees; bet drihſ radàs ari tahdi, kuri ſchahdâ gadijumâ iſturejàs ſtingraki un otro laulibu aiſleedſa. Galwenâ kahrtâ, nebij mahzitajeem atkauts eedotees otreiſ laulibâ.

Laulibas ſchkirſchana pee pirmeem kriſtigajeem notika tikai tad, kad pee jauktàm laulibam netizigà puſe to praſija, un pee laulibas pahrkahpſchanas. Winu domas bij: „Raditajs neko neſchkir, ko Winſch ſaweenojis, iſnemot, laulibas pahrkahpſchanas dehł! Bet pa laikam, ka jau minets, kriſtigajee paſchi tapa no ſaweem paganiſkeem laulateem draugeem atſtumti, kà Tertuliaus ſaka: Noteek, ka wihrs, kuram naw nekahda eemeſla dufmotees, jo wina ſeewa turas deewbijigi un ſchkihſti, to tatſchu no ſewis atſtumj. Tiklihdſ kahds Kriſtus wahrdâ labojas, winſch top reebigs preekſch netiziga.

Schahdos gadijumos tizigajee nebija ſaiſtiti un wareja prezet zitu, tizigu perſonu,

---

Teodoras:

Seedonwehſma.

Ai, tu jau ta! tu ſengaiditâ ſeedonwehſma!
Ja, pluhſti, pluhſti manâ dwehſelê,
Lai apnem winu ſenàs laimes wehſma,
Lai — kaut uſ brihtinu — es druhmo teeſchamibu aiſmirſtu,
Par pukitem, par birſi ehnainu
Un dſihwes pawaſaru ſapnoju.

Swaru kauſs.

Apſina.

No Ernesta Petrana.

Waj apſina war tikai teeſat un noſodit?

Apſina muhs ne tikai teeſà par padaritu launu darbu, bet ari attura launu darit. Wina neſaka tikai: „Kaunees, to tu nedrihkſteji darit", bet ari eekſchkigi ſkubina no launa iſwairitees un labam peekertees. Apſina negaida, lihdſ launums ir pilnigi iſaudſis un nobreedis, bet jau noteeſà launuma dihgļus: ſliktas domas, juhtas un weleſchanàs un ari to, kas negribot ſlikti iſdarits. Pee tikumiſki neattihſtita zilweka apſinas darbiba wahji nomanama, bet kursch zaur tikumiſku un religiſku dſihwi, zaur ſatikſmi ar dſihwo un ſwehto Deewu apſkaidrots tapis, pee ta wina ſpehji darbojas un ir kà droſchs tikumibas ſpeekis, ſtaigajot zaur dſihwi. Sche waram taiſit kahdu ſewiſchku nowehrojumu. Darbam papreekſchu ejoſchà ſmalkjuhtigà apſina mums wiſpirms aiſrahda uſ teem tikumibas pamatnoteikumeem, kuri muhſu ſirdîs eeſpeduſchees zaur ſatikſmi ar nopeeteneem zilwekeem, zaur tikumiſku audſinaſchanu, zaur Deewa wahrda ſludinaſchanu un zaur zitu preekſchſihmi. Bet daudſos gadijeenos mehs dſirdam apſinas paſkubinajoſcho waj beedinoſcho balſi ari tahdâs leetâs, par kuràm neeſam ſanehmuſchi ne no weena nekahdus tikumiſkus aiſrahdijumus. Uſ daudſeem ſihkeem tikumiſkeem dſihwes jautajumeem Bibele mums nedod nekahdas atbildes, un no zilwekeem dotas atbildes ir preekſch weena par nepeeteekoſchàm un preekſch otra par plaſchàm un pahrmehrigàm. Te tikai katram tikumiſka deewbijiga apſina war dot iſſchkiroſcho un apmeerinoſcho atbildi. Tàpat ari tahdâs leetâs un weetâs, par kuràm mums naw nekahdu preekſchrakſtu, apſina mums war buht uſtizams un pareiſs zeļa wadons. Wina atgahdina mums, ko drihkſtam runat, kahdas weetas waram apmeklet u. t. t.

Bibele dod mums apſolijumu, ka Deews gribot muhs wadit ne tikai ar ſawu wahrdu un likumu, bet ari ar ſawàm azim. Smalkjuhtigà deewbijigà zilweka apſina ir lihdſiga azij, kura luhkojas ſwehtà Deewa azîs un tà ſaprot Wina mahjeenus. Schi apſina ne tikai teeſà launus darbus, bet ari wada zaur ſcho ſemes dſihwi pa Deewa zeļeem. Wina ir mums kà ſogis par muhſu domam, darbeem un wahrdeem, un ka tikumigs kluſs padomu dewejs; bet apſina ir ari muhſu ſirdim kà eepreezinatajs un eeſpehzinatajs, kad topam no ziteem newainigi noteeſati, apmeloti waj tureti nepareiſâs aiſdomâs.

Kà mantot labu apſinu?

Waj par labu apſinu war ſaukt to, kura mitejuſees teeſat netaiſnibu un beedinat no launa. Ne. Noguruſi, neſkaidra un eemidſinata apſina naw laba. Tas, ko par labu apſinu ſauz, ta ir apſinaſchanàs, ka eſi iſpildijis ſawu peenahkumu, darijis labu un launu atſtahjis. Schi apſinaſchanàs top dſihwa, kad nahk pahrbaudijumi, kad top jautats, waj peenahkums ir iſpildits? jeb waj netaiſnība iſdarita? Kursch buhs peedalijees pee kahdas netaiſnibas, jeb ſawu peenahkumu nebuhs iſpildijis, tam pee ſchi jautajuma apſina ſahks pahrmeſt. Bet ja winſch wiſu pareiſi darijis, tad apſina winam nepahrmet un mehs ſakam: „Tam zilwekam ir laba apſina". Tà zilweks, iſpildidams uſtizigi ſawus peenahkumus, war eeguht labu apſinu. Bet labu apſinu ari manto pa zitu zelu.

Mehs peegreeſiſim uſmanibu kahdam weenkahrſcham nowehrojumam. Kahds behrns ir pahrkahpis tehwa pawehli. Pee pirmà tehwa jautajeena pamoſtas behrnà launà apſina un ſahk maſo grehzineeku ſodit. Par welti maſais mehginà apſlehpt eekſchejo zihnu un leekuſot labu apſinu — meeribu. Tehws laſa behrna azîs, ka tas wainigs, un nopeetneem laipneeem wahrdeem leek tam wina pahrkahpumu atſiht. Tad apſinas balſs top jo ſpehziga. Behrna ſturgalwiba teek lauſta, winſch padodas un ar aſaram, ſatwehrdams tehwa roku, atſihſt ſawu pahrkahpumu un luhdſ peedoſchanu. Nu tehws behrnam wiſpirms nopeetni peekodina uſ preekſchu wairs tà nedarit, bet tad ari no ſirds peedod un ir atkal laipns pret behrnu. Te labàs apſinas iſzelſchanàs weeta ir — peedoſchana. Tam lihdſigs peedſihwojums noteek, kad zilweks ſaſtopas ar Deewu. Weena no zehlakàm mantam, kuru kriſtigajs, ſtahdamees ar Deewu draudſibâ, zaur Kriſtu ſanem, ir laba apſina un eekſcheju zihnu un nemeera norimſchana.

Kà war zilweks, kursch apſinas loti daudz grehkojis, tomehr mantot labu apſinu?

Tas naw panahkams ar apſinas apreibinaſchanu, kad wina wairs neſpehj grehku teeſat. Katrs tizigais, kursch dſihwo jaunu dſihwi ar Deewu, war apleezinat gluſchi preteju. Ar katru gadu, kuru mehs nodſihwojam ſadraudſibâ ar Deewu, muhſu apſina top gleſnaka un pret grehku juhtigaka. Atgreeſtais pagans tehloja kriſtigajo eekſchejo ſirds ſtahwokli gluſchi pareiſi, kad, eedams reiſ pee ſwehtà wakarehdeena, winſch ſawam miſionarim ſazijis: „Mani grehki top weenmehr leelaki. Kad tu pee mums atnahzi un paſludinaji ewangelijumu par grehku peedoſchanu, tad es neka negribeju no ta ſinat; es domaju, ka man nemaſ grehku naw. Bet kad tawi wahrdi aiſſkahra manu ſirdi, tad man atwehràs azis un es eeraudſiju un atſinu daſchus nejaukus un rupjus grehkus. Es winus noſchehloju un zaur tizibu ſanehmu peedoſchanu. Bet no ta laika eſmu pee ſewis atradis weenmehr wairak grehkus, un tahdus, tahdus es agraki nemaſ nepaſinu. Reiſ es tizeju, ka man nemaſ grehku naw; wehlak es jau wareju winus ſaſkaitit, bet tagad es winus wairs i ſaſkaitit newaru."

Tà tad zaur tikumiſku aiſmigſchanu nerodas laba, ſchkihſta apſina. Bet wina ari neiſzelas no tàs apſinaſchanàs, ka zilweks labus darbus darijis. Jo ar nodſilinaſchanos grehku atſihſchanâ tizigais atrod, ka pee wina naw neka laba. Protams, ſakars ar Kriſtu dod ſpehku uſ labeem darbeem. Dſihwam kriſtigajam labu darbu dariſchana

paleek par otru dabu; un winſch dara ne tikai pilſonigus labus darbus: taiſnibu, uſzihtibu, godigumu, amata pareiſu iſpildiſchanu u. t. t., bet ari paſchaiſleedſigus ſchehlſirdibas darbus, kuri zilwezei wina daudſajâs behdâs ir wajadſigi un kurus tadehl ari ſlawè kà pareiſo kriſtigumu." Kurſch ſchajâ pareiſâ kriſtigumâ atrodas, tam pee ſchìs uſſlawas ſeja kaunigi noſarkſt, jo winſch wislabaki ſin un atminas, zik daudſ grehku un launumu winſch darijis pagatnê. Ja ſchahdam dſihwam kriſtigajam kahdreiſ ſem apſinas pahrmetumeem wehl jazeeſch, tad tas noteek, ja no paſaules teek zildinati wina labee darbi. Tà tad kriſtigajo labà apſina neiſzelas iſ labo barbu apſinaſchanàs.

Zaur ko tad? Weenigi zaur grehku peedoſchanas ſanemſchanu. Un kriſtigajs, apſinadamees, ka winſch ſawâ neatgreeſtâ ſtahwoklî daudſ grehkojis un ka tam daudſ tapis peedots, nu zenſchas wiſeem ſpehkeem labu darit. Grehku peedoſcha ta ir ta pirmà un augſtakà Deewa dahwana, un tikai zaur apſinas widutajibu to war peedſihwot. Apſchehlotà labà apſina top winam par jaunas dſihwibas ſpehku. Ar Deewu ſalihdſinatàs ſirds labà apſina bij ta wihra eekſchejais ſpehks, kurſch Wormſâ ſazija: „Sche es ſtahwu, zitadi es newaru!" Abas leelàs paſaules waras, pahweſts un keiſars, ſazehlàs pret winu, bet winſch iſſkaidroja, ka wina apſina zaur Deewa garu tam nekaujot neka atſaukt; un pret apſinu rihkotees eſot nedroſchi un breeſmigi. Mums no ſchi notikuma Wormſâ tà tad ir wehſturiga leeziba par apſinas noſihmi un waru.

Apſina pee zilweka weenmehr patur teeſneſcha, beedinataja un pamahzitaja uſdewumu. Bet ja zilweks pateeſi apſinas, ka tam grehki peedoti, un ja tas atrodas ſakarâ ar Salihdſinataju, tad wina tahlakàs dſihwes kluhdas, wahjibas un pahrkahpumi, zik ſahpigi ari preekſch wina tee nebuhtu, tomehr eekſchejo dwehſeles meeru wairs netrauzè, jo zaur Deewa ſchehlaſtibu apkluſinata apſina ir tapuſi par eekſcheju waditaju, un tadehl Deewa pawehles naw eekſchejai zilweka buhtnei kaut kas ſweſchs un pretigs, bet nu grehks ir tas pretigais. Apſinadamees eſam ſchajâ augſtajâ kriſtigas tikumibas ſtahwoklî, Pawils rakſtija brihniſchkigos wahrdus, kurus tikai retais ar pateeſigu ſirdi warès winam pakal ſazit: „Bet ja es daru, ko negribu, tad es apleezinu bauſlibu labu eſam. Bet tagad wairs es to nedaru, bet tas grehks, kas eekſch mani miht." Rom. 7:16—17. Ir gan wehl muhſu paſchu, bet nu no grehka ſchkirtais „es" muhſu eekſcheenê, kurſch pats teeſà un noſoda grehku. Laba apſina, grehku peedoſchanas apſinaſchanàs, pehz paklupſchanas dod ſirdij atkal meeru un neleek mums grehku wairs ſajuſt, ka kaut ko pee mums peederigu, bet ka kahdu ſweſchu kermeni pee muhſu tikumiſkà eekſcheja zilweka.

Nu beidſot wehl, kas tad ir apſina?

Schis wahrds wiſpirms ir zilweka eekſchejàs noſlehpumainàs notikumu wirknes apſihmejums, kuri, ſkatotees pehz ta ſtahwokla, kahdu zilweks eenem pret neredſamo Deewu, ir loti daſchadi. Apſina ir wiszehlakà dahwana, kura zilwekam no dabas ir lihdſdota, lai winſch ſinatu ſchajâ dſihwê, kà iſturetees pret ſaweem peenahkumeem, uſdewumeem, kahrdinaſchanam, paklupſchanam. Winai, kà katram zitam zilwezigam peederumam, wajaga tapt attihſtitam. Sawu pareiſo attihſtibu wina dabu tad, ja zilweks ſtahjas ſakarâ ar neredſamo Deewu; jo tad zilweka dwehſelê tik eeſahkas Deewa Gara darbiba. Grehziga zilweka eekſcheenê apſina ir teeſneſis un paſkubinatajs; deewbijigajam ta rahda zelu, pa kuru Deews grib ſawus behrnus wadit, dod ſirdij ſpehju uſklauſitees Deewa balſi, nojauſt, par ko nahks Deewa duſmiba, kas ir grehks un kas naw. Zaur apſinu mums wajaga ſapraſt Deewa balſi, jo zitadi mehs waram ari nahkt ſem ſweſcheem eeſpaideem. Starp meeſigi un garigi normaleem zilwekeem naw neweena, kuram nebuhtu apſinas; jo wiſi jutas apwainoti un ſaduſmoti, ja juhs teem teikſeet, ka tee beſ apſinas. Bet tomehr preekſch ta zilweka, kas neka no Deewa negrib ſinat, apſina wina kruhtîs ir tikai kahda noſlehpumaina dſihwibas peedewa, kà to kahds kriſtigajs pagahjuſchà gadu ſimtena domatajs, Aleksanders Winets, ſaka: „Ja top noleegts, ka apſinai naw nekas kopigs ar Deewu, tad wina muhſu dabâ ir kaut kas mihklains un nejehdſigs." Ta ir muhſos wara, kura no Deewa zekas un kuru mums ari Wina rokàs janodod. Apſina ir kahda Wisſpehzigà rokas darbibas neiſdſehſchamàs ſihmes. Schi roka muhs kahdreiſ ſatwehruſi un tad atkal walâ atlaiduſi. Mehs roku wairs nejuhtam, bet winas eeſpaids ir palizis. Schis noſlehpumainais eeſpaids, kurſch naw zehlees no mums paſcheem, wed katru domajoſchu zilweku pee nojauſmas par Deewu. Un kas pret Deewa darbibu nepaleek weenaldſigs, bet uſuſklauſa apſinu, kà ſwehtà, taiſnà un ſchehligà Deewa balſi, tas top ihſtajâ laikâ teeſats, beedinats, wadits un wiſos gadijeenos manto ſkaidribu, droſchibu un preeku.

(Beigas). Tulk. M. L.

Juhrmalneezes:

Par ſemi nolaiſchas ſeedona nakts.

Pahr ſemi nolaiſchas ſeedona nakts,
Tik kluſa, mihliga, maiga:
Pee kruhtim mirdſoſcha ſwaigſchnu fakts,
Baltſahrtàs guntinas ſtaigà.

Ap plaukſtoſcheem kozineem wina dweſch
Tad ſaldako ſeedona elpu;
Lihkſt weenos ſeedos pławas un meſchs,
Un pukem un ſmarſchai naw telpu!

Pehz raſas twihkſtoſchos ſtahdinos
Ta weldſoſchus pileenus laiſta,
Ar mirdſoſchàm pehrlitem iſrotà ios —
Ai, ſeedona nakts, zik tu ſkaiſta!

Ak, krahſchnà, burwigà ſeedona nakts,
Tu daku no deewibas dweſi:
Kas ſkumjam un nemeera bija mahkts,
Tam dwehſelê meeru tu neſi.

H. Redina:

Kristus atnahkschanas preekschtetschi.

(Mat. 24. nod.).

Israeleeschi gaidija uf Mesijas parahdischanos spehkâ un Wina redsamàs walsts nodibinaschanos; Kristus mahzekli pagahtnê ari gaidija Pestitaja Jesus Kristus parahdischanos godibâ, un Wina mahzekli tagadnê wehl jautâ: kahda buhs Tawas atnahkschanas sihme? (Mat. 24:3). Jaunàs Deribas 260 nodalâs 300 reises runats par nahkamo Jesus Kristus atnahkschanu. Lai neweens nedomà, ka schinîs rindinâs rakstischu par pasaules galu. Zik es Bibeli pasihstu un esmu notikumus nowehrojis, tad par pasaules galu tagad runat ir gluschi neweetâ. Pasaule peedsihwos tikai pahrmainas, weenumehr leelakas; Scha laikmeta beigas gan tuwojàs; to rahda Bibele un peedsihwojumi. Schis laikmets nobeigseees ar muhsu mihlà Pestitaja Jesus Kristus atnahkschanu un wisàm tàm leelàm swehtibam, par kahdàm runajuschi praweeschi un Winsch pats. Schoreis gribu rakstit daschas rindinas par Kristus otràs atnahkschanas sihmem jeb preekschtetscheem. Schîs sihmes skaidri aprakstitas Deewa wahrdâ un it sewischki Jesus Kristus wahrdos Mat. ew. 24. nodalâ.

Pirmà tur minetà sihme ir mihlestibas isdsischana pee daudz kristigajeem (12 p.), t. i. teem nebuhs wairs interese lasit Deewa wahrdus, pakawetees luhgschanâs, apmeklet Deewa wahrdu sapulzes; tee newehlesees leezinat par Jesu un nepreezasees, kad grehzneeki atgreeschas; tee newehlesees nemt dalibu pee prahtigas deewkalposchanas, proti atraitnu un bahrinu apmekleschanas (Jak. 1:27). Tee negribès seedot artawas labdaribai un garigam darbam. Turpreti tee interesesees tikai par deenischkeem notikumeem, deenischkàm wajadsibam un par ispreezam; ja daudz, tad ari par dascheem religiskeem isrihkojumeem, kuru mehrkis naw peewest dwehseles Jesum.

Kà otrà sihme top mineta netaisnibas wairumâ eeschana (12 p.). Pasaule weenumehr bijuse netaisnibas pilna, bet pehdejà laikâ ta pahrpluhdis no netaisnibas. Netaisniba strahdneekos un darbadewejos; netaisniba weenkahrschos laudîs un mahzitos wihros, netaisniba, kà to laikraksti wehsta, i peenahkta ari kareiwjos un wirsneekos. Tee paschi laikraksti sino par netaisnibam ziwil-personâs un eerehdnos. Itin beeschi tos ecnihd, kurus buhtu jamihlè un tos mihlè, no kureem buhtu jaatkuras.

Treschà sihme ir: daudz maldu mahzibu sludinataji jeb wiltigi praweeschi (5, 11 un 23. p.). Redseju Saweenotâs Walstîs, Seattles pilsehtâ, slaiku wihru, kas nestaigaja pa trotuaru, bet tikai tur, kur sirgi brauza. Wina galwu puschkoja kupli mati; tas usdewàs sewi par leelu praweeti, lai gan praweescha sihmes pee ta nebij. Zitais atkal Los Angeles pilsehtâ staigaja kailu galwu un kailàm kahjam. Massatschusetas walstî, Benton Harbor pilsehtâ, kahds nodibinajis jaunu Israela walsti, saukdamees par Benjaminu. Tas aisleedsis laulibâ eedotees (1. Tim. 4:3) ziteem un atschkihris wihrus no seewam, kamehr pats peenehma daudz seewas. Kahda seeweete, Edite, nodibinajuse tizibu, kurâ ta usdod sewi par praweeteni, kurai jatiz, un tàs peekriteji mehgina zaur eeteikschanu un eedomaschanos dseedinat weens otru no slimibam. Wisu mormonu walsti nodibinajis wihrs, kas teizees kahdu grahmatu no debesim atradis, un tur eerihkojis daudzseewibu sem religisku zermoniju apsegas. Ari tas sewi sauzees par Kristu; winsch nu jau sen miris, bet wina tizetaji turpina nemt desmito teesu un dsihwot labas deenas. Budisti sem teosofijas nosaukuma tur uszehluschi leelas eestahdes pee Klusà okeana. Spiritisti jeb miruschu ussauzeji tur isplatiti leelâ daudzumâ. Runaju tik par teem, kurus pats redseju waj ar kureem isrunajos personigi. Kalifornijâ ir tikai ap 10,000 kreewu, tomehr winu starpâ ir wairaki melu praweeschi. Tur ir weenas sektes, tà sauzamàs, „lehzeju peekriteji", kuras nodibinatajs usdewees sewi par Kristu, dsihwojis netiklibâ un pawehlejis peekritejeem basnizâ pa jautru dseesmu dseedaschanas laiku lehkt pehz takts. Tur ir tà sauzamee „hristi" ar kuru wadoni, Lubkowu, sarunajos, tee pa laikam ismaina seewas un dseed gan paschzeretas sawas, gan ari Dawida dseesmas pehz paschu gatawotàm meldijam. Ari „duhoboru" wadons atnehmis wiseem saweem peekritejeem laizigu mantu, usrakstijis to uf sawa wahrda, peenehmis winam dotàs 10 jaunawas, atschkihris wihrus no laulatàm seewam uf 10 gadeem un mahza daschadas nebibeligas maldu mahzibas. Wina bijuschee peekriteji stahsta leetas, kuras mehs netizejàm, ka tahdas Eiropâ un Amerikâ buhtu warejuschas notikt. Wisi schee augschminetee wiltus praweeschi noleedz Jesu Kristu to krustâ sisto, bet usstahda sewi. Schepat Latwijâ ir bijuschi un dsirdams, ka wehl tagad ir wihri, kuri sewi usdodas par Kristeem un peekopj daudzseewibu un zitu mantu peesawinaschanos. Kur tad wehl tee pulzini, kuri gan saka, ka Kristus ir Deewa Dehls, bet ka pestischana neesot panahkama zaur Kristus asinim, bet gan zaur sabata swehtischanu, zuhkgalas neehschanu un desmitàs teesas doschanu (1. Tim. 4:3; Jahņa 5:18; Kol. 2:17; Rom. 10:4; Ap. d. 10:11–16; 15:28—29; Luk. 16:16). Kad apluhkojam ari zitu tà sauzamo tikumibas mahzitaju peekriteju prahtu, kuri mahza tur kahdu zilweku mihlestibu un galas neehschanu, bes mihlestibas uf Jesu, tad redsam, ka sahkums parahdas gaischibas engelu isskatâ. Nemaz jau negribam runat par Deewa saimotajeem, kuri mahza, ka Deewa naw, ka slinkoschana ir gods, ka darbs ir kauns un ka mauziba ir atkauta sem nosaukuma „brihwa mihlestiba". Kad wisu scho wiltigu praweeschu baru apluhko, tad japrasa, zik tad wehl atleek pateesibas sludinataju? Ja wehl eewehro, ka daka mahzitaju peekeras jaunai teologijai, kura mahza, ka personiga Deewa naw un Kristus naw Deewa Dehls, un ziti wehl lasa Bibeli preekschâ tik tadehl, ka tà pawehlets un ka par to teek atlihdsinats, tad top itin sehri sirdî. Preekschsludinajumi par wiltigeem prawe-scheem ir peepildijuschees un turpinas peepildities.

Tat mehrâ, zik laudis tiz mahneem, tee netiz pateesibai (Es. 58:1; Mat. 24:39). Tihri apbrihnojama ir lauschu Bibeles nesinaschana un netizischana, kad teem papreekschsludinaschanas dala lihds. Tee netiz newis tadehl ka to newaretu, bet teem neschkeet eenesigi tizet un tadehl tee negrib tizet un atteizàs no Deewa wahrda sinaschanas. Tee saimodami saka: kur ir Wina atnahkschanas apsolischana? Jo no la laika, kad tee tehwi aismiguschi, wisas leetas paleek, kà no radischanas eesahkuma (2. Pet 3:4)

Laudis padodas kahribu dsihwei. Plihtè, prezejas un kahribu apreibumâ negrib redset un eewehrot tuwodamàs breesmas. Kinematografi, netikumigas teatra israhdes, schuhpiba, ispreeza, daudz beedribas weizina wisu scho. Wahzijâ ween gada laikâ 25,000 zentneru selta top seedots alkoholam un zeturdal miljona seeweetes nodewuschàs netiklai dsihwei. Wairak miljoneem wihreeschu nododas ar tàm netiklibai.

Tahlaka sihme, ka mehs tuwojamees no Pestitaja apsihmetam laikam, ir semes trihzeschanas daschadàs weetàs (Mat. 24:7). Pasaule winas gribetu noleegt, bet pasaules wehsture tàs usrakstijusi. Martinikas sala sawas besdeewibas dehl dabuja zeest. San-Franzisku aismakssaja dahrgi par neschkihstibas darbeem. Messina us sawu Deewa isaizinaschanu us zihnu dabuja nepahrprotamu atbildi: „Nepeewilatees, Deews nekaujas apsmeetees". Niniweeschi mums rahda, kas jadara, ja grib, lai Deewa sodiba paeetu garam.

Kari un karu daudsinaschana (Mt. 24:6) ir tagad tik parasti, ka par teem wairs neweens nebrihnas. Katrs palasa laikrakstâ par teem un meerigi noleek pee malas. Dsilâ grehku meegâ eekrituschus laudis jamodina ar loti realeem lihdsekleem, kas aiskar neween winu garu, bet ari meesu. Kad Israels bij atkritis, tad tas Kungs zaur karu to pahrmahzija; turpreti kad tas atgreesàs, tad tas Kungs peedewa un bahrgo rihksti atnehma. Tagadejo karu pat politiski laikraksti sauz par pasaules karu; schinî karâ nem dalibu gandrihs wisas tautas wirs semes no wisàm pasaules dalam. Tà tad schim karam ir sewischka nosihme. Schis karsch blakus pahrmahzischanai wehl sludina: Tas Bruhtgans nahk! Eita ahrâ Winam preti (Mt. 25:6). Schinî karâ it sewischki peepildas ta Kunga praweeschojums zaur apustuli Peteri (Ap. d. 2:19): „Es doschu sihmes apakschâ wirs semes: asinis, uguni un duhmu twaiku." Asinis sche apsihmè karu kà to ahrkahrtigu, kà sewischku sihmi — ziti kari naw bijuschi tik leeli un leelàs laikam naw wairs sagaidami. Uguns, ne eelsch, ne is semes, bet wirs semes — war apsihmet tikai milsigo leelgabalu uguni. Duhmi ne is semes, ne no degoscheem nameem, bet ar nahwigu twaiku saweenotee duhmi war buht tagadejâ karâ leetotàs smazejoschàs gahses, kuras pa wehjam deesgan tahlu aisnes nahwi.

Tautu eenaids (Mt. 24:7) stahsta par Kristus wahrdu peepildischanos. Slahwi lihds schim toti zeenija germanus, bet nu teem leels eenaids un karsch. Masakàs tautinas peeweenojas leelakàm waj nu weenâ waj otrâ pusê. Tà ari schee Jesus wahrdi peepildijuschees. Wehl kà behdigas parahdibas us scha lauka tas Kungs peemin dumpjus daschàs semès (Mk. 13:8). Ja negreestum us to muhsu laikaju usmanibu, ka Deewa wahrdi ir pateesiba, tad nebuhtum ispildijuschi sawu usdewumu.

Politiskee laikraksti sino par badu Wahzijâ; dahrdsiba ari sche pee mums nomanama. Slawa Deewam, ka esam Kreewijâ, kura ir maises seme un kurâ truhkums waretu buht masak sajuhtams nekà zitàs walstis. Luhgsim Deewu un zeresim, ka tas Kungs muhsu semiti issargàs no pateesa bada. Bet par bada laikeem scha laikmeta beigàs runajis ari Pestitajs (Mt. 24:7). Palasat scho rakstuweetu.

Sehrgas ir bada pehznahzejas. Tas Kungs Jesus runajis ari par mehri daschàs weetàs, kà scha laikmeta beigu un Kristus atnahkschanas sihmi. Ir bijuschi koleeri un mehri Asijâ, ir ari tagad daschàs no kara peemekletàs semès tiks u. z. slimibas. Lai tas Kungs pasargà, ka, no tautsaimneekeem praweeschotàs sehrgas uskawetos un muhsu dsintteni nepeemekletu.

Ir ari daschas jaukas Kristus atnahkschanas sihmes papreekschsludinatas. Weena no tàm ir Israela sapulzinaschana Palestinâ. Israels ir tas degdamais ehrkschku kruhms, kas nesadeg. Schi tauta, lai gan bes dsimtenes, bes kehnina, bes swehtitas weetas, isklihdinata, nizinata, apbehdinata, wajata — tomehr paturejusi sawu raksturi, tautibu, religiju un atsewischkas paraschas. Tas Kungs tai apsolijis zaur praweeti (Ezek. 36:24): „Es juhs atwedischu is tàm tautam un juhs sapulzinaschu is wisàm walstim, un Es juhs atwedischu atpakal juhsu semê (Ez. 37:12; 39:26, 27—28). Jebschu tawi isdsihtee buhtu paschâ pasaules galâ, tomehr tas Kungs taws Deews tewi no tureenes sapulzès. Tas Kungs taws Deews tewi wedis us to semi, ko tawi tehwi turejuschi, un tu to eemantosi." (5 Mos. 30:4). Israels taps atkal par weenu tautu (Ez. 37:22). Israela walsts ar Jerusalemi kà galwas pilsehtu tiks nodibinata atkal (Jer. 31:38; Zak. 2:12; 8 nod. Ap. d. 15:14—17). Israela Deewa nams tiks atkal uszelts (Ez. 37 nod.) un buhs preesteri un lewiti (Jer. 33:18). Laiks, kurâ tas notiks, apsihmets Danijela 9:25 pantâ. Schi walsts aissneegs sawu slawas augstumu tuhkstoschgadu meera walstî, kur Kristus buhs Kehninsch (Mt. 23:39). Israeleeschi bij jaisdsen is Egiptes, lai eetu us apsolito semi; no Babeles zeetuma pirmo reisi tikai 10,000 gribeja eet atpakal us Jerusalemi, lai uszeltu templi un eekahrtotu no jauna deewkalpojumus. Tà ari tagad leelakà daka scho weikalu kauschu ne wisai labpraht gribès atstaht zitas semes; tadehl Deews warbuht peelaus tos peespeest pee iseeschanas us sawu semi. Simteem tuhkstoschi wini jau bija Palestinâ pirms kara. Tagad kristito tautas ne wisai labpraht winus redz sawâ widû. Anglijâ jau runà par Palestinas atdoschanu israeleeschem.

Zilvisti jau sen sagatawojuschees to semi nopirkt un tur organisejuschi nometnes. Itin kà tagad daudz leetas noteek daudz ahtrak nekà eepreeksch domats, tà ari schee prawee-schojumi war peepilditees itin drihz.

Wehl kahds patihkams preekschtezis muhsu Kungam Jesum ir ewangelijs, kursch pirms Wina atnahk-schanas taps sludinats wisàm tautàm wirs semes (Mt. 24:14; Mk. 12:10). Jau 4 gadus atpakal Saweenotàs Walstìs biju klaht leelà saeimà, kur mahzitaji no wisàm ewangeliskàm tizibas schkiram weenojàs wehl schinì paaudsè pasneegt ewangeliju wisàm tautàm wirs semes. Naw domats, ka wisus laudis warès atgreest, bet gan tos eepasihstinat ar ewangeliju. Pasaulè ir ap 1600 walodas; ap seschi simtàs no winàm ir jau tulkotas waj nu Bibeles, Jaunderibas waj Sw. Rakstu dalas. Wairak 10,000 misionari un misionareenes no balteem laudim kà ari no eedsimteem strahdà starp nezivilisetàm tautàm, kà mahzitaji, ahrsti, skolu un darbnitschu waditaji, lai teem dotu ewangeliju un ari zitus kristigàs zivilisazijas auglus. Wisas pasaules semes, kuràs kauj ewangeliju sludinat, ir sadalitas dalàs. Sinami apgabali nodoti presbiterianeem, ziti metodisteem, ziti baptisteem, ziti kongregazionalisteem, ziti mahzekku draudsei, brahlu draudsei un zitàm ewangeliskàm organisazijam, kuras strahdà kopigi wisà pàsaulè pee ewangelisazijas darba. Sewischki jauka parahdiba pee tam ir, kà apmehram 40 daschadu nosaukumu ewangeliskas draudses sawà starpà nestrihdas, bet dara to darbu, ko Jesus pawehlejis (Mk. 16:16; Mt. 28:19—20) un tà pamasam jau top weens Gans un weens ganams pulks.

Newaru paeet garam wahrdeem, kuros tas Kungs runajis par kristigaju wajaschanu pehdejàs deenàs (Mt. 24:9; Mk. 13:9, 12—13). Tizigee taps eenihdeti no wiseem neatgreestem Kristus wahrda dehl (Mk. 13:13); tee taps westi preeksch augstàm teesam un basnizàs (Mk. 13:9), tee taps westi waldineeku preekschà, lai tur ari leezibu noliktu (9 p.). Brahlis brahli un dehls tehwu wajàs tizibas dehl (Mk. 13:12); to paschu daris ari behrni saweem wezakeem (12 p.). Schìs wajaschanas buhs pawaditas no leelàm wispahrigàm behdam (Mt. 24:21). Kuri zaur schìm behdam zauri eedami nebuhs apgahnijuschees ar pasauli, tee taps apgehrbti ar garàm baltàm goda drehbem (Jn. par. 7:9—17).

Ku Krauta:

Gedroschinajums.

Zaur mahkoneem lauschas saules stars,
Un atspirgst zaur winu nospeestais gars;
No jauna pluhst dwehseles zihnas spars,
Nebehdà, sirds, un nebaiļojees!

Dsihws wehl weenmehr ir spehzigais Deews;
Ustizees Winam un labi ween ees.
Pazeet, wehl pazeet, mehs sweschumà esam
Un krustu kà godasihmi sche nesam;
Ustizees, zerè un nebaiļojees, —
Kroni pehz uswaras teescham dos Deews!

Stahsti un apraksti.

Zelojums pa Klusàs juhras salam.

Latwiski A. Ebert.

12. Degoschas ogles.

Sekoscho atgadijumu Sefans atstahsta, par kahdu wahramo podu: „Reiz kahds wihrs man sita ar sawu wahramo podu par galwu, tadehl ka es winam teizu, lai winsch atstahj paganiskàs eeraschas un peenem ewangeliju. Pods no tahda siteena saplihsa, pee kam ari mana galwa sajuta leelas sahpes. Es gahju behdigs uz mahjam, bet wihrs lamajàs, ka winam manis dehl wajadsejis tahdu podu, kur nu lai winsch wahrot? Mani pahrnehma leeliskas atreebschanàs dusmas; es preezigi nokaitjos uz sawu sitamo rungu, kura karajàs pee seenas. Bet man kahda eekschiga balss teiza: „Tas naw tas ihstais zelsch!“ Es tadehl luhdsu Deewu un saziju: „Kungs, kursch tad ir tas labakais zelsch? Rahdi man, ko lai es tagad daru?“ Uz galda gulleja Jauna Deriba tonga walodà. Es to panehmu, un kad es winu atwehru, tad eeraudsiju kalna spredika wahrdus: „Sweh-tigi tee, kuri taisnibas dehl top wajati, jo ta debesu walstiba wineem peeder.“ To islasijis es issauzos: „Ja, Kungs, ja Kungs!“ Tulit pasuda wisas atreebschanàs dusmas un preeks peepildija manu sirdi. Es peezehlos, panehmu sawu labako wahramo podu un schìgli gahju pee ta, kursch man bij sitis. „Te ir taws pods,“ es eeeedams teizu, „to es tew atnesu tanì weetà, kuru tu manis dehl saplehsi!“ Wihrs ais brihnumeem newa-wareja ne parunat, it kà nesapraschdams, ko tas wiss nosihmè, winsch issauzàs: „brihnischkigi!“ eegahja strä istabà un isnesa leelu sinos kaulu, kuram tur deesgan leela wehrtiba. To winsch nolika man preekschà un teiza: „Peedodi man! To sinos kaulu es tew dodu kà noschehlschanas sihmi, jo es tewi situ bes kahdas wainas!“ Es panehmu kaulu — zitadi es winu buhtu apbehdinajis — un teizu: „Tew man par to newajaga it neka maksat, jo tu man jau esi dewis debesu walstibu. Klausees, ko mans Kungs par to saka!“ Un tad es winam lasiju preekschà leelus gabalus no sawas Jaunderibas, kuru biju lihdz panehmis. Bet tagad ar to winam wairs nepeetika, winsch gribeja wehl wairak dsirdet. Tad es ar preeku lasiju neweem preeksch wina, bet ari preekschteem, kuri pa scho laiku bij sanahkuschi, gribedami redset, kà ta leeta nobeigsees. Jo tas pee amihsu tautees cheem ir leels kauna darbs, leelìska nizinaschana, ja kahdam sit ar istabas leetu. Atreebtees war weenigi ar eerotscheem, tadehl ari ziti bij par tahdu isturechanos saduhmojuschees. Bet kad tee redseja, ka winsch man samaksaja un mehs sawstarpigi islihdsinamees, tad ari wini palika laipni. Es wehlaku wairak reisas atnahzu pee schi wihra, nemas nebaididamees, ka winsch man atkal sitis; bet stahstiju un lasiju no sawa

mihlà brihnischkiga Jesus. Tagad wini labpraht usklansijàs, ko es teizu; tà mehs pawadijàm daudsi jauku brihschu, sarunadamees par Deewa walstibas leetam. Tomehr, par spihti wisàm jaukùm mahzibam, neyeens no wineem nepalika par kristìgo, jo wini loti baidijàs no wirsaischa Wetasau duschmanu, kursch, ja neispildis wina noteiktàs pawehles, par to breesmigi atreebschotees.

13. Gaisma starp behrneem.

Bet bija ari starp wineem laudis, kuri pee manim nahza paslepen, gribedami wehl daudsi ko sinat par manu jauno mahzibu. No tam bij redsams, ka Deewa wahrds tomehr, wisàm bailem par spihti, bij aisskrusinajis winu noruhdìtàs sirdis. Kahdà deenà es atrados juhrmalà un apskatiju sawus siwju seramos kurwjus, waj naw tur eelihduschas kahdas siwis jeb wehschi, kad pee manis peenahza kahda seewa un kad wina redseja, ka es weens pats esmu, tad wina man tà nedroschi teiza: „Ko tas lai ihsti nosihmè, tagad wisi mani behrni saka, ka tas ewangelijs, ko tu sludini, esot pateesiba!“ Es gawileju aiz preeka, jo es peemineju Jesus wahrdus un preezigi teizu: „Tee behrni jau sin to, ko tas Kungs Jesus reiz ir teizis: „Tahdeem peeder debesu walstiba!“ — Zità reisà, nakti, kad es jau gribeju eet gulet, atnahza kahds sehns un luhdsoschi teiza: „Mans jaunakais brahlis guk us mitschanu slims un leek tewi saukt, lai tu pee wina atnahkot. Winsch saka, ka winsch esot redsejis Jesu, to, no kura tu muņis arween stahsti!“ Kad mehs aisgahjàm, tad jau mahja bij pilna ļaudschu; mazais slimneeks guleja us maschas un wina mahte wineem peewehdinaja swaigu gaisu. Istabà bega maza kokos eetas lampina un winas wahjà gaisma apspihdeja slimneeku. Es nometos pee wina blakus us seni un prasiju, ka winam klahjas. Winsch mani smaididams usskatija un tad lehni teiza: „Tas jauki, ka tu esi atnahzis! Man klahjas labi; es redsu to Kungu Jesu! Es esmu dsirdejis, ka tu reiz mums lasiji preekschà no sawas grahmatas, ka Jesus masus behrnus sauz pee sewis, tad es ari Winu luhdsu: „Mans Kungs, sauj man ari pee Tewis nahkt!“ Un no ta laika es arweenu klusu sawà sirdì luhdsu: „Sauj man pee Tewis nahkt!“ Un schowakar, kamehr wehl lampa nebij aisdegta, es guleju, tad Winsch nahza un mani panehma sawàs rokàs un uslika sawu roku us manu galwu, un tulit pasuda

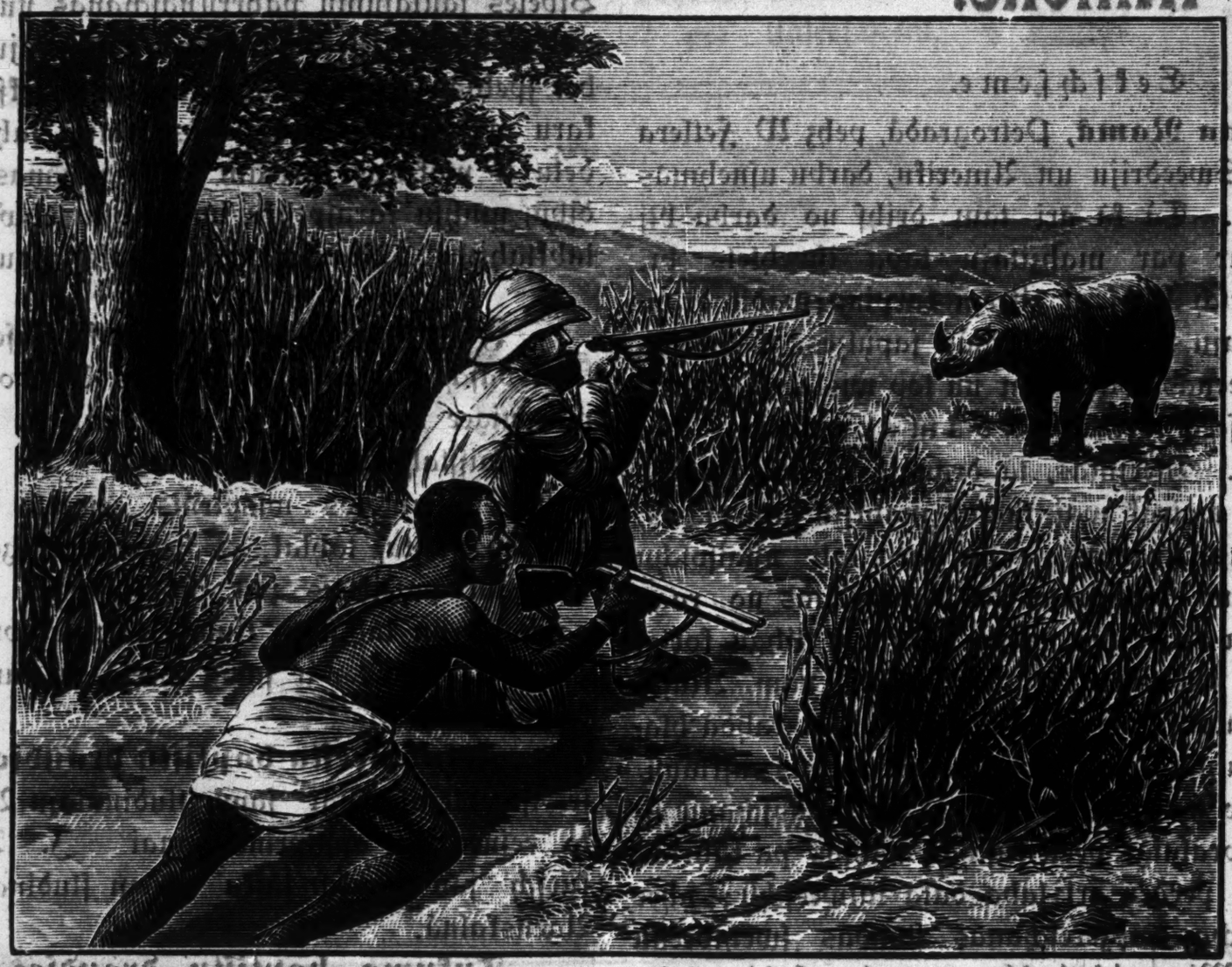

Zihņa ar degunradsi.

wisas manas sahpes, ari tagad es wairs nejuhtu nekahdas sahpes un Winsch man teiza, ka Winsch mani neschot sew lihdsi. Behrna balss palika arween wahjaka, azis aiswehràs un mehs domajàm, kà winsch jau ir nomiris. Bet tad mehs winu labi apluhkojàm, tad eewehrojàm, ka winsch wehl bij dsihws, tikai loti klusu guleja. Peepeschi winsch atwehra azis, skatijàs us augschu un isteepa sawas rozinas, it kà behrns mahtei issteepj preti rozinas, kad winsch wehlas, lai to panemtu us augschu. Tas Kungs winu arì panehma pee sewis; gars bij atstahjis smihkstoschàs meesas. Wina weeglà mirschana atstahja leelu eespaidu.

Ar laiku mani eemihleja wisi behrni, arweenu pee manis atradàs kahds pulzinsch. Dsudsreiz wini nahza man lihdsi us juhrmalu; tur es tad wineem rakstiju burtus

ſmiltîs un wini puhlejàs tos eemahzitees. Wini daudſ reiſas atkahrtoja tos wahrdus, ko es wineem teizu no Jeſus. Daſchi no wineem jau tagad ir debeſîs un gaida mani pee debeſu wahrteem. Ziti no wineem jau leeli iſauguſchi un uſtaiſijuſchi ſew mahjas un dſihwo laimigi. Winu behrni ari mani mihlè un atnes man kahdu ſiwi, wehſi waj wiſtiņu, ko nu winu wezaki teem leek eedahwinat; beſ tam tee ari uſmanigi klauſas, kad teem ſtahſtu no Peſtitaja Jeſus. Es tagad wineem wairs nemahzu burtus, jo katrâ ſahdſchâ ir ſkola un ſkolotajs, un tagad wiſi behrni eet ſkolâ. Ari peraugušchee tagad ir palikuſchi par kriſtigajeem.

Miſione.

Eekſchſeme.

Ewangelijuma Namâ, Petrogradâ, pehz W Fetlera aiſzeloſchanas uſ Sweedriju un Ameriku, darbu uſnehmàs J. W. Nepraſchs. Tà kà ari tam drihſ no darba bij jaatſtahj, tad tur par mahzitaju tapa iſwehlets br. Hachlows, kurſch lihdſ ar ziteem turpina wadit draudſes lozekļu, tizigaju un wiſpahrigàs ſapulzes. Pehdejàs noteek pa ſwehtdeenas wakareem un top wislabak apmekletas. Tajàs dſeed ari br. Adama waditais, labi eedſeedajees koris. Dſeeſmas, tà draudſê kà ari kori, ir pa leelakai daļai wairak waj maſak mahkſlu ſaturoſchas, reti weenkahrſchàs ſtraujàs — un dara koti uſtaiſoſchu eeſpaidu. Daļa no dſeeſmam top pawaditas no ragu muſikas kora. Pa reiſei tur ſpehlè lihdſ ari ſtihgu koris. Jauneeſcheem tur ſewiſchku garigu ſapulſchu naw. Maſee behrni pa deewkalpojuma laiku top uſraudſiti kahdâ blakus telpâ, lai mahtes war dabut deewwahrdus uſklauſitees un lai maſee netrauzetu ſapulzi. Uſraudſiſchanu iſdara wairak labprahtigi peeteikuſchàs mahſas pa kahrtai. Pee draudſes tur peeder ari laba daļa latweeſchu; ſchee notur ari ihpaſchas apzereſchanas ſtundas ſwehtdeenu pehzpusdeenàs. Winu dſeedaſchanu wada kahds bijis konzertdſeedatajs br. Kaufmans. Ari winos ir moſchs gars. — Ew. Namâ bij eerihkota ari laſarete preekſch 25 karewjeem, bet ta bij janobeidſ no draudſes lozekļeem neatkarigu eemeſlu labad. Beidſamâ laikâ tur peezeļo ari behgļi no kara apdraudeteem apgabaleem un meklè tur padomu un palihdſibu. (Skat. bildi pirmâ lappuſê).

R. L.

Dſimtene.

Golgatas Namâ, Rigâ, deewwahrdu ſapulzes top turpinatas un paraſti apmekletas; top waditas no draudſes mahzitaja H. Redina un draudſes wezaja J. Kruhſes. Lai gan ſchinî gadâ kara deļ daudſ apſtahkļi, ſewiſchki finanzielee, ir ſtipri eeſchauroti, tomehr tas Kungs uſtur un wada. Eſam turejuſchi ari ſwehtku jeb dſeedaſchanas deewkalpojumus ar noluhku, no ſeedojumeem ſagahdat un aiſſuhtit weļu uſ kara lauku, kà ari peeſuhtit ewangelijumus un uſtaiſoſchus rakſtus eewainoteem kareiwjeem, par ko tee ſirſnigi pateikuſchees. Behdàs jau daudſeem Deewa wahrdi top mihļi. Bij japalihdſ ari behgļeem. Nedrihkſtejàm aiſmirſt ari darbu pee zeetumneekeem, lai tee ahrâ nahkuſchi buhtu labaki, nekà zeetumâ eeeedami. 1914. gadâ, peeleekotees no wiſas ſirds, warejàm aiſmakſat prozentus no uſ nama gulſtoſchà parada, un ari druſku dſeſt kapitala. Draudſes lozekļi pamaſam peenem dſihwokļus ap Golgatas namu un ziti apkahrtnê dſihwodami tizigee un atgreeſuſchees peedalàs. Pa Leeldeenam turejàm behrneem ſwehtku deewkalpojumu; pa Waſarasſwehtkeem turejàm tahdu pat deewkalpojumu jauneeſcheem. Wezee ari bij eeraduſchees un wiſas weetas bij eenemtas. Jaunu tauſchu Bibeles jautajumu pahrrunaſchanas ſtundas pa waſaru apkluſuſchas. Dſeedataji naw pawairojuſchees ſkaita ſinâ, bet ſpehjàs eet ſoli pa ſolim uſ preekſchu. Eewehrojot karu muhſu dſimtenes ahrês, junija ſahkumâ weenu nedeļu ik wakarus turejàm aiſluhgſchanas par muhſu waldibu, muhſu karaſpehku un muhſu tehwijas un dſimtenes labklahjibu. Mantojàm ari paſchi jaunus ſpehkus.

J. Kraſtiņſch.

Jelgawâ kuſtiba naw maſinajuſees. Iſbraukuſchi tikai daſchi turigakee. Tukſchos dſihwokļus pilda muhſu waronigee kareiwji, kuri ſche pulzeti, lai dotos uſ poſizijam aiſſtahwet muhſu dſimteni. Ar automobileem atweſtos eewainotos wiſpirms eeweeto weetejàs laſaretês un tad ſuhta tahlak. Schejeenes tizigee laudis nemitas Deewam pateiktees par lihdſſchinejo Jelgawas paſargaſchanu un luhgt ta Kunga ſchehlaſtibu ari uſ preekſchu. Br. Lauberts ir ſawâ weetâ un turpina wadit deewkalpojumus.

A. Leepiņſch.

Jekabmeeſta baptiſtu draudſe, kà mums rakſta, ir iſwehlejuſe par ſawu ſludinataju M. Latonu un to eeſneeguſe apſtiprinaſchanai J. Dubelſara weetâ, kurſch jau ilgaku laiku eenem ſludinataja weetu Rigâ, Agenskalnâ.

Tukuma baptiſtu draudſes deewwahrdu ſapulzes tagad top noturetas Wez-Moku ſelâ 37, tureenes ſludinataja A. Fetlera wadibâ. Tureenes pee Mateus draudſes peederoſchee lozekļi atkal ſapulzejàs uſ deewwahrdeem br. Podina namâ. Abâs weetâs lozekļi zerè mantot wairak ſpehka un dſihwibas, kas ſchinî laikâ ir wiſeem ſewiſchki wajadſigs.

Agenskalna draudſes jaunà luhgſchanas nama buhwe eet ſekmigi uſ preekſchu.

No Leepajas iſbehguſchee mums ſtahſta, ka tur Annas baſnizâ deewwahrdus latweeſchu walodâ wadot mahz. Grafs. Pawila draudſê ſludinot br. Mattiſons un Zianas baſnizâ br. Erdbergs. Wahzu bapt. luhgſch. namâ ſludinot br. Henke. Katoļu, lutereeſchu un baptiſtu wahzu deewwahrdi topot apmekleti ari no wahzu kareiweem; katoļu baſnizâ winu ejot wiswairak. Bet leelakà daļa no wineem neejot baſnizâs,

bet pawadot laiku iſpreezâs. Wahzu kareiwi ſtahſtot, ka eſot kara apnikuſchi; wezee wihri ilgojotees pehz ſawam gimenem un jaunee wehl neeſot auguſchi kara gruhtibam. Labs ſkaits laiweeſchi, kurus wahzi mobiliſejuſchi, iſbehguſchi un daſa no teem labprahtigi eeſtahjuſees muhſu armijâ.

Wentspilê pagahjuſchâ ſeemâ wairak mehneſchus tizigee tureja katru wakaru luhgſchanas ſapulzes par muhſu walſts labklahjibu un ari par ſawâm garigâm un laizigâm wajadſibam. Leela daſa draudſes lozekļu iſzelojuſi, zili paleek ſchepat luhgſchanâs. Jaunekļi un reſerwiſti aiſgahjuſchi karâ. Tahdos gadijumos teem iſrihkojam atwadiſchanas wakarus ar dſeeſmam, Deewa wahrdâ apzereſchanam un luhgſchanam. Sirds pildas ar pateizibu pret Deewu, ka muhſu karâ aiſgahjuſchee brahļi ſchimbrihſcham wiſi wehl dſihwi. Jr bijuſchi ſchinî laikâ mums ari pahris ſwehtigi kriſtibas ſwehtki. Deewkalpoſchanas ſche top weenumehr wehl turetas wiſâs baſnizâs un luhgſch. namos, lai gan apmekletaju ſkaits ir ſtipri maſaks. K. K.

Kandawâ ir neleels pulzinſch tà ſauzamo ewangelisko kriſtigo, kuri eewehrojot ſcho laiku, ari paliks luhgſchanâ un mantoja ſwehtibas. To paſchu darijâm ari kahdu reiſi kopigi ar Jaunpagaſtâ eſoſcheem brahļeem un mahſam. Tà kà ſtarp behgļeem, kuri ſchejeenes meſchos uſturejâs, bij ari daſchi nopeetni kriſtigaji, tad bij ļoti intereſanti, ka tee kopâ ar kaimineem tepat meſchâ laſija Bibeli, dſeedaja un Deewu luhdſa. Ja, kopiga naſta ſpeeſch greeſtees pee weenigà Deewa! J. K.

Uſchawa. Koſchs pawaſars, tomehr lauſchu domas ſaiſtitas pee leelà paſaules kara; jo ari ſche redſ ſaldatus nahkam un eetam. Schogad ſche naw ſagaidams raſchigs gads. Bet wisgruhtaka parahdiba ir tizigu lauſchu remdeniba un ſekoſchana „progreſam“ uſ paſuſchanu. Kad breeſmas tuwojâs, nolehmam 2 reiſes nedeļâ ſaeet uſ deewluhgſchanu, kad tahs attahlinajâs, ari mehs atkal attahlinajamees no Deewa. Kad newarami ſapraſt, kapehz remdeniba, kapehz karſ? lai palaſam Mat. 24, 4—14. To iſlaſijuſchi lai pazelam galwas augſtak, ſinadami, ka uuhſu peſtiſchana ir tuwu!

Zakeus.

Arſemes.

Nu-Jorkas ewangeliſazijas komiteja uſtur ſewiſchkus ewangeliſazijas darbus ſtarp angļeem, ſpaneeſcheem, italeeſcheem, greekeem, ſomeem un ſweedreem. Septinâm tautibam ir weena ſehnu un dewinas behrnu darbibas noſares; 3 ſtrahdâ pee nehgereem, 7 pee italeeſcheem, 4 ſtazijas preekſch wahzeeſcheem un 1 preekſch kreeweem. 10 ſapulzes teek noturetas ſpaniſki, 5 italiſki un weena greekiſki. Pawiſam ir 115 darbibas zentri, beſ tam wehl notiek ewangeliſtu apmekļejumi zeetumos un ſlimnizâs.

Miſiones ſkolneezes, negereenes, Tekſas walſtî, Saw. Walſtîs.

Miſs Weſtonas juhrneeku miſione jau paſtahw 40 gadus. Tas notika ſeſchdeſmitos gados, kad Weſton jkdſe, Kriſtus mihleſtibas ſpeeſta, iſſuhtija pirmo wehſtuli kahdam flotes matroſim. No ſchi neeewehrojamà paſahkuma ir attihſtijuſees plaſcha miſione. Katru gadu tagad teek juhrneekeem iſſuhtitas 469,550 drukatas wehſtules, ar kurâm ſaweenota milſigà korespondenze, kur ſtrahdà wairaki ſekretari. Weſtonas draudſene, Wiez jaunkundſe, ir winai bijuſe palihdſiga no miſiones ſahkuma lihdſ ſchim laikam.

Kina. No Changdſchas. Jr pateeſi preeks ſlawet muhſu debeſu Tehwa paſtahwigo uſtizibu un

palihdsibu ihstâ laikâ. Kas muhsu sirdis schinîs deenâs sewischki pazilâ, ir tas, ka pagahjuschâ gadâ drihkstejam zaur kristibu usnemt draudsê 48 jaunatgreestos, starp teem ir 17 seeweetes un 4 aklas meitenes. Pehz 50 dwehselem mehs luhdsàm. Kur ta waina, ka 2 istruhkst? Pee Labà Gana, kursch nahzis pasuduschos meklet, nebuhs ta waina atrodama. Pateesibas mekletaju skaits pastahwigi peeaug, neskatotees us daudsajeem kawekleem no politiskàs puses. Muhsu Deews nerihkojàs ar sawas mihlestibas planeem pehz zilweku domam. Tagad mums 40 personas, kuras nem zauri kristigàs tizibas pamatmahzibas un par leelako datu no tàm mehs zeram, ka tàs nahks draudsê. Swehtdeenas deewkalposchanas wisu gadu tika labi apmekletas. Muhsu sapulzes telpâ ir 400 sehduweetas un gandrihs katru swehtdeenu ir wisas weetas aisnemtas, jo swehtdeenam ari seeweetes eerodas. Waram ari lihdsdalit to preeku, ka katru deenu sapulzes apmekletaji kineeschi isturas klusaki un usmanigaki klausas Deewa wahrdus. Mehs slawejam Deewu, ka wisu gadu esam warejuschi misiones darbu turpinat bes pahrtraukumeem; neweens no mums nesaslima. Lihds ar pretrewoluziju sazehlàs ari kahda strahwa pret ahrsemneekeem un misioni. Bet ta Kunga roka muhs brihnischkigi pasargaja. Wairak kà pusgadu noturejàm katru nedelu Bibeles stundas ar 7 kineeschu seminaristeem. Daschi no wineem, leekas, ir atgreesti; diwi tapa kristiti. — Ar muhsu skolu eet drihsak us leju nekà us augschu. Truhkst skolotaju. Un tee wezaki, kureem naw sewischkas intereses preeksch Deewa wahrda, suhta sawus behrnus zitàs skolàs. Tuhkstoscheem traktatu tika isdalits; leelakà daļa us semeni.

Muhsu abas ahrejàs stazijas, Tongsan un Kueiteoschi, ir ari tapuschas par swehtibas weetam. Abas weetas wisu gadu tika kahrtigi apmekletas, pirmà weenreis nedelà, otrà, attahluma dehl, ik pa 14 deenam. Un slawa tam Kungam, Tongsanâ 6 jaunatgreestee tapa kristiti un labs pulzinsch ir pamodinato. Kueiteoschos ir, tà sakot, lihduma darbs, bet ari sche ir jau wairakas pamodinatas dwehseles. Daschi jaunatgreesti kineeschi nododas misiones darbam; wini pastahwigi garigi peeaug, tà kà waram nomanit, ka tas Kungs ar laiku scho darba lauku nodos weetejo strahdneeku rihzibâ. Muhsu draudse pag. gadâ sameta un isleetoja daschadeem kristigeem mehrkeem apm. 250 rubļus. Seeweeschu skola ar 18 skolneezem teek turpinata. 3 no tàm eesahka bibelesseewu darbu, weena palika aklo skolâ par skolotaju, weena peepalihds misiones skolâ. 4 skolneezes atgreesàs, 3 tika kristitas; tàs zitas naw tahlu no debesu walstibas. 2 seeweetes, kuras bija isslehgtas no peedalischanàs pee sw. wakarehdeena, tika atkal peenemtas. „Kaut tas Kungs muhs nahkoschâ gadâ daritu swehtakus, derigakus un spehjigakus preeksch Wina darba!“ Ar schahdu luhgschanu beids sawu sinojumu Tsangschas misionuri.

Zürichê (Schweizijâ) no 28. marta lihds 5. aprilim tika notureta swehtischanàs konferenze. Schinîs deenàs tas Kungs Jesus pagodinajàs, brihnischki swehtidams konferenzes dalibneekus. Muhsu Pestitaja klahtniba bij juhtama un Winsch peerahdijàs ari kà leelais dwehseles un meesas Ahrsts. Katru deenu notika trihs sapulzes, no rihta, pehz pusdeenàs un wakarâ. Sapulzes eesahkàs ar pamodinaschanas dseesmam, zaur kuràm sapulzes dalibneeki tika sagatawoti us luhgschanam. Sirsnigas luhgschanas, aisluhgschanas un pateizibas tika suhtitas pee Deewa trona. Tad nahza Deewa wahrda sludinaschana, kura nebija wis parastee eestudetee sprediki, bet pamodinaschanas sauzeeni, swehtischanàs un un sirdsschkihstibas mahziba un Swehtà Gara kristibas isskaidrojumi: ko ta nosihmè un kà minu war mantot tee, kuri jau sanehmuschi schkihstischanu zaur Jesus asinim. Sw. Gara spehks sewischki parahdijàs tanîs luhgschanas stundàs, kuras sekoja Deewa wahrda sludinaschanai. Grehzineeki, slahpstoschee un slimee tika aizinati nahkt preekschâ, un beeschi peetruhka weetas daudsajeem preekschâ nahzejeem. Darbojoschees brahli un ari daschas ar Sw. Garu kristitàs mahsas gahja ar katru sewischki sarunatees, un dascha laba grehku un slimibas nasta tika nolikta pee Jesus kahjam. Wihri un seewas atklahti atsina sawus grehkus un wehlejàs, kaut smagais grehku juhgs tiktu nonemts no winu kameescheem. Kahds tehws, kas bij ari atwedis lihds sawu slimo meitinu, raudadams un luhgdamees krita Jesum pee kahjam, un Wina asinis to schkihstija no wiseem wina pagahtnes grehkeem. Atjaunots un ar dsiku dwehseles meeru winsch wareja eet mahjàs. Schaubigec mantoja gaischu pestischanas pahrleezibu, slahpstoschee baudija no dsihwibas Awota.

Ari meesigi slimeem newajadseja scho weetu atstaht, nemantojuscheem Deewa schehlastibu. Jesus Kristus ir tas pats wakar, schodeen un muhschigi. Kahds wihrs tika dseedinats no kroniskà bronchialkatara. Kahda seewa no kroniska reimaisma. Weenas meitenes azis tika dseedinatas, kamehr Deewu luhdsa, un kahds kurls behrns palika dsirdigs. Kahds wezaks wihrs, kas mozijàs ar wehdera wehsi, tizibâ sanehma dseedinaschanu un tuhlin ehda zeetu baribu bes kahdàm slikkàm sekam. Daudsi sanehma swehtibu un atweeglinaschanu sawàm dwehselem. Kahda meita, kura wairak mehneschus bij zeetuse breesmigas sobu sahpes, tika Deewu luhdsot dseedinata un ari sanehma meeru sawai dwehselei. Kahda zita, kura zaur smadsenu satrizinajumu bij dabujuse pastahwigas galwas sahpes, ari peepeschi kluwa wesela. Tam Kungam slawa! Jesus tika pagodinats! Winsch wehl schodeen suhta to Eepreezinataju, Swehto Garu, kas muhs wada us wisu pateesibu; jo kad Winsch nahks, saka Jesus, Winsch pahrleezinàs pasauli par grehku, taisnibu un sodu. Winsch no sewis nerunàs, bet ko Winsch dsirdes, to Winsch runàs un nahkoschas leetas pasludinàs. Un to Winsch ir darijis; schinîs deenàs Winsch ir sazijis, ka ta Kunga atnahkschana ir tuwu, un kam ir schi zeriba, lai schkihsta sewi, it kà Winsch ir schkihsts.

Mums rakſta:

No ſirds wiſas pateizos par Juhſu laipnibu, ka eſat pa-tlauſijuſchi manu luhgumu un iſſuhtijuſchi man „Kriſtigu Wehſtneſi“. Eſmu no wina ſmehlis daudſ ſwehtibas. Mehs ſche eſam pulka latweeſchu un laſam ſcho laikrakſtu ar preeku, tas eet no rokas rokâ, un katris manto ſawu ſwehtibu. Bet man ſchehl par maneem ziteem brahleem, kuri latwiſki neſaprot. Kad mehs, latweeſchi, ſaejam kopâ un laſam, tad ari wini ſanahk un grib baudit no brihniſchkâs ſtrau-mes, kas preekſch wiſeem pluhſt. Walodas nemahzeſchanas dehl newaru winieem neka daudſ paſtahſtit par mihlo Pe-ſtitaju, bet zik mahku tik ſtahſtu. — Mehs tagad taiſam tranſchejas ſkaiſtâ meſchmalâ. Putnini tik jauki dſeed — ſlawè leelo Raditaju. Atzerotees pagahjuſchos laikus, aſaras ſogas azîs: zik jauki bija, kad wehl bijàm dſimtenê, kad neka wehl neſinajàm un neſajutàm no kara breeſmam, zik tad laimigi warejàm ſwehtdeenâs ſalaſitees kopâ, it kà putnini meſchmalâ warejàm dſeedat un ſmeltees no „dſihwi-bas ſtraumes“ pulka ſwehtibas, bet tagad tikai atminas!... Bet lai noteek Deewa prahts, ne muhſu. Sweizineet wiſus brahlus un mahſas eekſch Kriſtus.

Ar wiſu paſemibu ſemeſſargs Andr. Schtube.

Brahli eekſch Kriſtus! Sirſnigi Jums pateizos, ka iſpildijàt manu luhgumu, peeſuhtidami garigo mehneſch-rakſtu „Kriſtigs Wehſtneſis“. Pateizos ari wiſeem ſeedo-tajeem un ſeedotajàm, zaur kuru labdaribu mums, ſweſchumâ dſihwodameem, atrodotos truhzigos apſtahklos, ir eeſpehjams ſanemt ſcho garigo weeſi un tà leetderigi pawadit ſawus wakas brihſchus. Laſu ar intereſi. — Mehs paſchlaik pahrdſihwojam paſaules notikumus, kuri ſawukahrt ir ſih-mes muhſu Kunga Jeſus drihſai atnahkſchanai un leek mums daudſ ko mahzitees.

Kareiwis Alberts Kehninſch.

Sirſnigakos ſweizeenus wiſeem Golgatas draugeem ſuhtu no kara lauka. Lai Juhſu gars top apſpihdets no ta Kunga ſpoſchuma. Lai gan atrodos kara laukâ, bet mans gars ir pee Jums, mani neaiſmirſtamee Golgatas draugi! Lai gan man nebij eeſpehjams tur ar daudſeem eepaſihtees, tomehr ar daſchàm Deewam ſwehtijuſchamees perſonam eepaſinos. — Lihdſ ſchim tas Kungs mani ir brihniſchkigi ſargajis, ka eſmu glahbts no wiſàm breeſmam un nelaimem. Ir jau aiſtezejuſchi 2 mehneſchi, kamehr eſmu aktiwâ armijâ. Jhis ſchis laiks iſleekas tahdeem, kuri neatrodas ſem dardoſchà un ſchnahkdamà ſwina leetus. Sche jaſkaita laiks newis mehneſcheem, nedeļam, deenam, bet ſtundam, minutem un ſekundem. Sche 2 mehneſchi ir kà paraſtâ dſihwê gadi. Lai gan ap mani pa telegraſa linijas iſwilkſchanas brihſcheem ir biruſe ſwina kruſa, tomehr tas Kungs manas pazeltàs rokas pret debeſim ir eewehrojis un ar ſawu ſwehto roku iſſchkihris dardoſchàs lodes, ka tàs manis naw aiſnehmuſchas. Gan neeſmu to wehrts. Mana dwehſele juht un manas auſis it kà dſirdetu, ka Juhs luhdſeet par wiſeem, kas zihnas un zeeſch uſ kara lauka.

Baigà nakts.

Sen pagahjuſe baigà nakts.
Daſchs beedris guk wehl neaprakts,
Daſchs dus jau ſemes klehpî.
Mirdſ ſakâ ſahlê aſinis;
Duhz leelgabalu pehrkonis;
Schnahz lodes, nodard bungas. G. Polis.

Sirſnigi pateizos par „Kriſtigu Wehſtneſi.“ Laſiju to ar leelu preeku un peekriſchanu un apdomaju katru rin-dinu. Es no ſirds noſchehloju ſawus grehkus. Tagad es paļaujos uſ Jeſu Kriſtu un uſtizos Wina wadiſchanai. Apnehmos droſchi zihnitees. Pateizos wiſuwarenajam Deewam, ka Winſch mani ſargà no wiſàm breeſmam. Eſmu ſche weens, kas zenſchas mihlet to Kungu Jeſu. Suhtu Jums ſirſnigas ſweikas.

Juhſu maſakais brahlis eekſch Kriſtus S. Tabakowis.

Uſ Leeldeenam muhſu komanda eegahdajàs daſchadus ſtihgu inſtrumentus: balalaikas, mandolinas, wijoles. Da-ſchas aiſnehmamees no dſelſzeļa bataljona un — trokſnis leeliſks. Mani loti eepreezinatu, ja buhtu eeſpehjams man atſuhtit Lauberta „Ewangelijuma Dſeeſmas“ wiſas 3 dalas, „Latwija moſtas“ un „Wezee dimanti.“ Es tad iſrakſtitu daſchas notis uſ atſewiſchkàm lapam, lai muhſu „ſpehl-mani“ eepaſihtos ar tizigu kauſchu dſeeſmu ſkanu ſkaiſtumu. Ja buhtu wehl eeſpehjams peelikt grahmatu „Seme, kur peens un medus tek“ un wehl kahdu grahmatu, tad waretu dot ari ziteem laſit. Mehs ſche eſam 22 ſkolotaji, ſtarp teem 16 latweeſchi. Nopeetnas grahmatas wini laſitu. Lai mihlais Deews dod Jums wiſu labu. J. Stuhrmanis.

Mihlee brahli un mahſas! Sweizinu Juhs ar ihſtu kriſtigu brahļa ſweizeenu un no ſirds Jums pateizos par manim parahdito mihleſtibu Maſkawas ſlimnizâ, kad wiſi mani bij aiſmirſuſchi. — Jeſus mani nekad neat-ſtahj. Winſch mani ir atpirzis ſawàm dahrgàm aſinim un mani ſchkihſtijis no wiſeem grehkeem. Sahtans tagad neko neſpehj man darit, jo Jeſus par mani aiſluhdſ debeſu Tehwa preekſchâ. Juhtu leelu preeku un meeru ſawâ dweh-ſelê un lihdſ ar apuſtuli waru gawilet, ka jau tagad ſawàs iſnihkſtamàs meeſàs neſu Kriſtus godibu. Wehl daudſ leelaks buhs mans preeks, kad reiſ eeraudſiſchu Winu de-beſu godibâ, ſehſcham uſ trona, peeluhgtu no neſkaitama engeļu pulka. Warbuht, dahrgee brahli, ka es tur pirmais aiſeeſchu un Juhs tur ſagaidiſchu. Prikſâ laſiju, ka eenaidneeks weenam muhſu kareiwim iſgreeſis mehli, kad winſch leedſees dot ſinas par muhſu kara ſwehku. Par to wirskomandeers tam uſ Keiſara pawehli dewa wisleelako godalgu, ſolija leelu pabalſtu wiſâ wina muhſchâ un lika wi-na ſlaweno darbu iſpauſt pa wiſàm malam. Tad ari man eenahza prahtâ par Kriſtus kareiwjeem. Ari mums, tizi-gajeem, jabuht tik waronigeem, ka iſpelnam godalgu no muhſu wirspawehlneeka Jeſus. Tad wiſi debeſu engeļi par to preezajees. Pats debeſu Kehninſch apſweiks ſcho waroni, kas buhs lihdſ aſinim zihnijees pret tumſibas ſpeh-keem. Jo tumſibas ſpehki tagad tizigajeem breeſmigi uſ-

mahzas un grib par teem wirsroku guht. Bet lai esam uswaretaji, tad wini behgs no mums. Ja mehs droschi zihnisimees, tad debesu kara pulki nahks mums palihgâ un muhs atswabinàs no tumsibas waras, it kà to waronigo kareiwi muhseji atswabinaja no eenaidneeka. Jesus muhs eepreezinàs un sasees muhsu wahtis, ka no zeeschanam un sahpem wairs neka nejutisim. Kristus kareiwji, buhsim nomodâ! jo nesinam, kad eenaidneeks usbruks. Ar uswarigeem „alleluja“ sauzeeneem lai ejam us preekschu, uswara buhs muhsu! Jahnis Wismanis.

Sirsnigu paldeesu par „Kristigu Wehstnesi“. Man nebij nekahdas literaturas, isnemot paris „Kristigu Wehstnescha“ un wehl kahda laikraksta numurus, kurus no Leepajas sanehmu. Paschaam tikdaudz lihdsekļu naw, ka waretu israkstit, tapehz loti pateizos. Ko lai rakstu? waj par asinim? Winas pluhst daudz. Schehl man eewainoto brahlu. Daru, ko waru. Nesu winus is posizijam, neskatoteés us to, ka zihna wehl turpinajas. Reiz kahdâ karstâ kaujâ gan domaju, ka waj nu noliktschu galwu, waj muhs sawangos. Apstahkli, saprotams, naw weegli; bet tee, warbuht, nahks man par swehtibu. Deews redz mani, un — „teiz, waj ir kahds draugs tik mihlsch un tuws, kà Jesus? teiz!“ Jteweens! Mehginaschu rakstit preeksch „Krist. Wehstn.“ Warbuht, ka drihz manis pascha wairs nebuhs. Wehl issteepschu rokas pehz arkla balsta. Wiseem, kurus pasihstu, filtas kareiwja sweikas. Lagsdinu Peteris.

No mihlàm rokam un labwehligàm sirdim peesuhtitais „Krist. Wehstn.“ mani lihdz schim ir kahrtigi apmeklejis. Esmu labi seemelos, Somijâ, kur Wasaras swehtkos no dabas jaukumeem un salumeem gan maz ko war redzet, tad tikko kokeem sahka lapas plaukt. Gan sanehmu daschas wehstules no mihleem draugeem un pasinam, bet schajâ kahrdinaschanas tuksnesî wispatihkamako baudijumu smelu pilneem malkeem sawai deesgan nospeestai un istwihkuschai dwehselei no teem jaukeem apzerejumeem un lekzijam kà ari dsejam „Kristigâ Wehstnesî“, kuri pluhst kà maigs strautinsch ar dsidru uhdeni preeksch noguruschà zilweka; kà seedona rihts ar swaigo, smarschojoscho gaisu un putninu dseesmu skanam, kur dsihwes liktena apbehdinatee war justees it kà pahrzelti zitâ pasaulê. Tadehl no firds pateizos par „Krist. Wehstn.“ peesuhtischanu, kà ari wina waditajeem un lihdzdarbineekeem. Waru lihdz ar Dawidu issaukties, kà sazits Dawida 75. un 78. dseesmâs. Slaweju to Kungu, ka Winsch mani usturejis pee mihlàs weselibas un tahlu no breesmam. Pateizos us ta Kunga mihlestibas pilno roku un esmu gataws sanemt wisu, kas nahk. P. Daugulis.

„Kristigu Wehstnesi“ esmu sanehmis. Wiseem „Kr. W.“ beedreem pateizos no firds dsilumeem. Slaweju ari wisuwareno Deewu par weselibu un spirgtumu. Loti pateizos par Juhsu rindinam. Gribu buht Juhsu beedrs tizibas zihninâ. Ari no „Krist. Wehstn.“ smelu daudz mahzibas tizibas sinâ. Neprotu, ka pats Deews man bij wehlejis sastaptees ar scheem kristigeem raksteem. Ak, man naw eespehjams saraksttit us papira sawus grehkus pret Deewu, winu ir loti daudz. Resz pat sahku schaubitees par Deewa esamibu; bet tagad es pilnigi tizu, ka ir Deews, kas walda par wisu pasauli. Wehlos tagad no firds Deewu luhgt rihtos un wakaros un ari katru darbu eesahkot un beidsot. Kahdâ wakarâ, saulitei noejot, es isgahju us kahdu kalninu, ne tahli no pilsehtas. Leelgabalu schahweeni bij skaidri weens no otra isschkirami un wisa seemelu puse bij noklahta beesseem duhmu mahkoneem. — Mahzijos par isluhku. Tagad, leekas, drihz buhs ari mana reisa eet posizijas darbâ. P. Behrsinsch.

Zaur Deewa schehlastibu esmu dsihwos un weselš. Wehl gan neesmu kaujâs bijis, bet leelgabalu schahweenus beeschi dsirdu. Mehs, kuri atbraukuschi no Sibirijas, tagad sche islahdejam no wagoneem prowiantu. Luhdsu, waj newarat man atrakstit. Man ir mihli tee tizigo rakstini, kurus sanehmu Sibirijâ; arween wehl winus pahrlasu un turu kà dahrgu mantu. Juhtos sche weentulis, jo newaru ne ar weenu sche sarunatees latweeschu walodâ par mihlo Deewu. To pahrdomajot, usrakstiju sekoschàs rindinas: Scheit, pasaulê, weentulis esmu, kà putninsch, kam ligsdinas naw, ar firdi behdigu, gruhtu, un asaras azis mirdz jau. Naw drauga scheit, sweschumâ tahlâ, ar kuru wahrdinu paust par Tewi, mihlako Draugu, par Tewi, Pestitaju. Es sinu, tas Kungs klausa luhgschanas un neatstahj to, kas us wina palaujas. J. Tukleris.

Juhsu kartinu sanehmu, par kuru Jums loti pateizos. Wehletos, kaut Juhs man atsuhtitu „Krist. Wehstn.“ Waru pateiktees mihlam Deewam, ka Winsch mani lihdz schim pasargajis no wisàm breesmam, kaut gan esmu 11 mehneschus us kara lauka un esmu pahrzeetis wisadas breesmas. Daudzi no maneem beedreem ir krituschi. Pee mums beidsamâ laikâ leelas kaujas naw bijuschas. R. Strasdinsch.

J. Schoturga:

Zelees augschâ!

Zelees augschâ, mihlestiba,
Zelees seno deenu spehks!
Zelees augschâ, schehlastiba,
Lai top deldets katris grehks!

Zelees augschâ tu, kas snaudi,
Zelees, lai sahk gaisma nahkt!
Atstahj sehnalas, ko baudi,
Steidsees jaunu dsihwi sahkt!

Zelees, jauns waj wezs tu esi,
Zelees, kamehr naw par wehl!
Nesinu, waj riht wairs spehsi,
Sinu: Jesum tewis schehl!

Zelees, ja tu grehkos dsili
Jlgi, gadeem, kaldinats
„Schodeen“ Jesus sauz tew mihli,
„Schodeen“ teezi skubinats:

Atstaht grehkus,
Mantot spehkus,
Deewa druwâ sweedrus leet!
Luhdsams, neslehdz sirdi zeet!

Starptautiskā Bibeles studija.

Dr. theol. R. A. Torreja.

12. julijā. **1. Kehn. 1:28—40**

Salamans — swaidits kehnutsch.

Zelta teksts: Atsihsti sawu tehwu Deewu. 1. Laik. 29:9.

Laiks: 1015. pr. Kr. Weeta: Jerusaleme.

I. **Dawida apsolijums Batsebai, 28—31.** Deews bij isredsejis Salamanu par kehninu un bij winu nosauzis par Jedia-Ja (Deewa mihlets 2 Sam. 12:25). Bet generalis Joabs un preesteris Abjatars bij weenojuschees eezelt Adoniju. Dawida wezako dehlu, par kehninu un ta isjaukt Deewa nodomu. Dawids bij tik wezs un wahjsch, ka Joabs nesagaidija protestu no wina puses. Bet nekahdi zilweku plahni un saswehreschanas newar isjaukt Deewa nodomus. Kad Dawids dabuja sinat par scho saswehrestibu, lai gan wezs, tas tomehr peerahdijas peeteekoschi spehzigs iswests to, ko Deews grib. Kad Batseba schis leetas dehl stahdijas preekscha kehninam, tad Dawids tai swehreja: „Salamans, taws dehls, buhs par kehninu pehz manis, un tam buhs sehdet uf mana goda krehsla manā weetā" (30 p.). Bat-

Sirgehselis ar kehnischku pajuhgu.

sebas preekam nu wajadseja buht leelam. Pat sawā leelā wezumā Dawids neaismirst, ka tas Kungs atpestijis wina dwehseli no wisām behdām (29 p.; 1 Moz. 48:16; 2 Sam. 4:9). Tas ir tas pats Kungs, kursch ari muhs atpesti no wisām behdam (D. dz. 34:19—22).

II. **Salamans swaidits kehninsch, 32—47.** Dawids aizinaju palihgā sawus wezos ustizamos draugus, preesteri Zadoku, praweeti Natanu un kareiwi Benaju, kursch bij weens no Dawida waroneem. Deews jau bij zaur Natanu Dawidam sinamu darijis sawu prahtu, sihmejotees uf Salamanu (2 Sam. 12:25). Dawids neatleek tuhlit daramo darbu. Kamehr Adonija tur swehtku meelastu ar sasweherneekeem, Dawida ustizamee draugi ispilda wisas formulitates, kahdas bij wajadsigas pee kehnina swaidischanas. Salamans top sehdinats uf Dawida jahjamo sirgehseli (33 p.). Dawids wehl weenmehr paklausija Deewa bausibai un pat sawas leelas waras laikmetā nebij leetojis sirgus preeksch jahschanas, tadehl ka tas no ta Kunga bij noteikts atsleegts Israela kehnineem (5 Moz. 17:16). Absaloms tā bij darijis sawas godibas maz deenās (2 Sam. 15:1); Adonija ari (5 p.). Preesterim un praweetim wajadseja weenotees, lai Salamanu swaiditu (34 p.). Swaidischana nosihmeja nodoschanos Deewam (3 Moz. 8:10—12). Ella nosihmeja Sw. Garu (Ap. dar. 10:13). Weenigā peeteekoschā sagatawoschanās preeksch Deewa darba ir swaidischana ar Swehto Garu (Luhk. 24:49; Ap. dar. 1:5—8). Dawids neatstahja schaubas par to, ka Salamans ir no Wina iswehlets kehninsch. Kamehr winsch wehl dsihwoja, tas pawehleja Salamanam sehdet uf trona un buht par kehninu wina weetā. Nepahrprotamos wahrdos winsch isskaidro: „Es pawehlu winam buht par waldneeku pahr Israeli un Judu." Salamans neween eenehma troni, bet waldija par Israeli un Judu. Brunineeks Benaja schinī gadijumā parahdas kā loti garigs zilweks (36:37 p.). Dascheem no saldateem schodeen ir wairak pateesas deewbijaschanas nekā dascheem mahzitajeem, preesteeem un sludinatajeem. Bet schaubam tas Kungs bij bijis ar Dawidu (37 p.) un Benaja luhds, lai tas Kungs buhtu ar Salamanu, kā winsch bija bijis ar Dawidu; ja, ka wina goda krehsls taptu wehl leelaks nekā Dawida (37 p.). Schi Benajas luhgschana tapa pahrpilnigi paklausita. Dawida trihs draugi israhdijas par pilnigi zeenigeem Dawida ustizibas, daridami taisni to, kas teem bij pawehlets (38, 39 p.; Jahn. 15:14). Ekta, ar kuru Salamans tika swaidits, bij tapuse nemta no saeeschanas telts tās weetas, kur Deews mahjo. Wisi laudis peekrita Deewa un Dawidu iswehlet; tadehl wisa pilsehta nu bij preeka un gawilu pilna. Kad wisa pasaule peekritis peenemt par kehninu To, kuru Deews jau par Kehninu ir darijis, tad wisa seme preeza sees ar leelu preeku.

Dawids noschehlo grehkus.

Jautajumi: Ko schi lekzija mahza par Deewu? Ko wina mahza par Deewa apsolijumeem un praweeschojumeem? Ko waram mahzitees no Benajas istureschanās? Kahdas pateesibas par to Kungu Jesu mahzamees schinī lekzijā?

A. Leepiņa:

19. julijā. **1 Kehn. 3:4—15.**

Salamans iswehlas gudribu.

Zelta teksts: Ta Kunga bijaschana ir gudribas eesahkums. Sak. w. 9:10.

Laiks: 1015. pr. Kr. Weeta: Gibeona.

Eewads: Dawids mira 1015. gadā pr. Kr., sawas waldischanas 40. gadā. Wina dehls Salamans, kas jau 6 mehneschus bija sawa tehwa lihdswaldineeks, tagad palika par kehninu; winsch tad bij gadus 18—20 wezs. Dawids pirms mirschanas bij sawam dehlam nopeetni aisrahdijis, lai winsch kalpo sawam tehwu Deewam no wisas sirds un dwehseles (1. Kehn. 2:3, 4), un to Salamans sawā waldischanas sahkumā zentās eewehrot. Bet tas nenahzās wiss weegli — daschus schkehrschlus wajadseja pahrspeht. Tur bij Adonija, Salamana wezakais brahlis, kursch kahroja peh trona; tur bij Joabs, Dawida kara pulku wirsneeks, kursch pabalstija Adonijas nodomus. Bet Salamans wehl laikā ismanija winu planus un tos issauza. — Muhsu lekzijā mahzisimees, ka jaunais kehninsch eet upuru peenest tam Kungam Gibeonā. Ta atrodas 6 werstis no Jerusalemes uf seemeleem un bij Israelim sewischki swehta weeta; tur ari wehl stahweja wezā, Mosus taisitā, saeeschanas telts.

I. **Salamana upureschana, 4—5.** Kad Walsts dome maj kahda leelaka beedriba iswehl sawu preekschsehdetaju, tad winsch pee pirmā gadijuma usstahjas ar sawu programas runu,

Pehz tàs wehro wadona ussfatus uu spreesch, kahda gaita buhs sinamai eestahdei. Kehninsch Samuels zaur dedsamà upura peemeschanu grib rahdit, ka wina programa ir — wadit Israela tautu pa deewbijaschanas zelu. Dedsinamais upuris bes tam arì nosihmeja pilnigu nodoschanos un ustizeschanos Deewam. Pee upureschanas peedalijàs wisi eewehrojamakee Israela wihri un leela daka no tautas, un tà schim notikumam bij leela nosihme preekisch Israela behrneem. — Deewam patika schahda Salamana rihziba un Winsch tam parahdijàs sapnì un lika preekschà iswehletees un luhgt, ko ween Salamana sirds kahroja. Jaunà kehnina luhgumam nebij liktas nekahdas robeschas; pehz ka tad ari wareja wehrot, kahda ir Salamana galwenà wehleschanas.

Mahzibas: 1. Lai agrà jaunibà jau nostahjamees Deewa pusè un upurejam Winam sawus dahrgumus, tad Winsch ari nostahsees muhsu pusè un upureto mums wehlak daudskahrtigi atmaksàs. (Salamans peeneza 1000 upurus un wehlak bij bagatakais kehninsch). 2. Lai nekaunamees eewehrojamos gadijumos un pat leela tauschu pulka preekschà rahdit sawu nokrahsu, ka esam tizigee. 3. Lai katru darbu eesahkam ar Deewa luhgschanu. 4. Muhsu laikà Deews sawu prahtu dara zilwekeem sinamu zaur Sw. Raksteem un zaur apsinas balsi.

II. **Salamana iswehle**, 5—9. Daschs jauneklis, par kehninu tizis, sapnotu par jautru isdsihwi; bet Salamanam ruhpeja sawas tautas labklahjiba. Winsch sinaja is Israela wehstures un no sawa tehwa dsihwes, ka Deews tikai tahdus laudis swehtì, kas taisnibu mihlè un no sirds tam Kungam kalpo. Salamans saprata, ka tikai zaur Deewa schehlastibu winsch ir mantojis troni, un ka par waldneeku buht ir gruhts un atbildibas pilns usdewums. Winsch redseja, ka ellu kalpiba, eekschejee paschmihligee politiskee eenaidneeki un naidigàs kaiminu walstis gluhn, lai satrizinatu Israela walsts stiprumu. Winsch ari atsina, ka preekisch tik swariga usdewuma winam truhkst peedsihwojumu un gudribas. Salamana isteizeens, ka Israela tautu newar saskaitit winas leeluma dehl, rahda jaunà kehnina pasemibu, ka winsch juhtas nezeenigs tik leelu tautu wadit. Tanì laikà Israela behrnu skaitu rehkina us apm. 10 miljoneem. Wisu to eewehrojot, Salamans luhdsa no Deewa paklausigu sirdi un gudribu. Sem wahrda „sirds“ sche ir domata zilweka wehleschanàs, teeksmes. Tà tad Salamans grib to wehletees un to darit, ko Deews grib. — Tanì laikà kehninsch bija ari tauschu teesnesis. Salamans sinaja: ja winsch netaisni teesàs, tad winsch grehkos, daris laudim pahrestibas un radis ihgnuumu tautà pret sewi un tà kaitès walsts labklahjibai, tadehl winsch luhdsa gudribu.

Mahzibas: 1. Tas ir gudrs, kas saprot un atsihst sawu nesinaschanu un nespehku; bet wehl gudraks ir tas, kursch luhds sapraschanu un spehku no Deewa. 2. Gudriba ir ta leelakà manta, ja wina saweenota ar deewbijaschanu. 3. Deews paklausa muhsu luhgschanas: a) ja atsihstam, ka bes Wina mehs newaram istikt, b) ja mehs ustizamees Wina schehlastibai, c) ja luhdsam saskanà ar Wina apsolijumeem, d) ja muhsu luhgschanas ir bes paschlabuma mekleschanas (Mat. 6:33; Ewes. 1:3).

III. **Luhgschanas paklausischana**, 10—15. Salamans luhdsa pehz Deewa prahta, t. i. winsch luhdsa to swarigako, tadehl tas Kungs winam tàs masak wehrtigas leetas — bagatibu, slawu — dewa peedewam bes luhgschanas. Salamans pateesi daschàs leetàs bij tik gudrs, kà neweens zitais, isnemot Zilweka Dehlu Jesu. Deews Salamanam ari solija ilgu dsihwoschanu, bet ar to noteikumu, ja winsch turès Deewa likumus un pastahwigi staigàs Wina zelos. Scho noteikumu Salamans neispildija, un tà kà Deews newar melot, tad ari Salamans ilgi nedsihwoja; tikai 65 gadus. Kad nu Deews Salamanam bij dewis tahdus eewehrojamus solijumus, tad winsch tuhlit upureja pateizibas upurus un sarihkoja sawem kalpeem dsihres. Tas rahda, ka Salamans no sirds tizeja Deewa apsolijumeem.

Mahzibas: 1. Lai dseltaimees wispirms pehz Deewa walstibas un Wina taisnibas, tad mums pàrejas zitas wajadsigàs leetas taps peemestas. 2. Deews tura, ko solijis, ja tikai mehs ispildam ar solijumu saweenotos nosazijumus tos ir ļoti labprahjams ispildit. 3. Bibelè ir loti daudz dahrgu Deewa apsolijumu; mekleśim, lahdi winu noteikumi, ispildisim tos un mehs buhsim lainigi.

Jautajumi: Kadehl Salamans gahja us Gibeonu? Ko tur Deews ar Salamanu runaja? (sapnì). Kà tagad Deews runà us zilwekeem? Ko Salamans mareja luhgt? Ko winsch luhdsa? Kadehl Salamans luhdsa paklausigu sirdi? Kà Deewscho luhgschanu paklausija? Waj Deews tura, ko solijis? Kà war pasaudet Deewa apsolijumu peepildischanos? Kur atrodas Deewa apsolijumi preekisch mums? Kuru apsolijumu tu esi peenehmis par sawu?

Ilustrazijas: Kahda seewa apsinajàs, ka wina ir grehzineeze. Wina labpraht mehlejàs tapt pestita, bet nesinaja, kà tas eespehjams. Naktì ta redseja sapnì, ka wina ir loti nabaga un slima un raudadama sehd sawà istabinà. Usreis atweras durwis, eenahk kehnina dehls un saka, ka winsch gribot ar winu saderinatees. Wina sahk raudat un saka: „ko Juhs mani, nelaimigu seeweeti, jokojeet?“ Prinzis pasneedz winai wehstuli. Tur rakstits Osejas 2:19—20. Wina atmoschas, islasa un saprot, ka tas Kungs winu wadijis pee tizibas.

— Kahda legenda stahsta, ka kehninsch Midas wehlejees, kaut wiss, kur winsch sawas rokas peeleek, taptu par seltu. Tà ari notizis. Kad winsch nehmis maizi rokà, ari ta palikuse par seltu, un kehninam wajadsejis nomirt badà.

Dr. theol. R. A. Torreja:

26. julijà. **1 Kehn. 8:22—30.**

Salamans eeswehtì deewnamu.

Selta teksts: Mans nams taps nosaukts luhgschanas nams wisàm tautàm. Esaj. 56:7.

Laiks: 1014. pr. Kr. Weeta: Jerusaleme.

I. **Ak Israelà Deews, lai jele Taws wahrds teeschams noteek!** 22—26. Deewa namam bij jabuht neween upureschanas, bet ari luhgschanas namam (Mat. 21:13). Salamana luhgschana, kuru tas luhdsa pee schi nama atwehrschanas, ir garakà Bibelè usrakstità. Schinì luhgschanà naw nekas minets par to, ka schis buhs upuru peeneschanas nams. Bija jau sinams, ka tur upuri taps peenesti, bet sewischki jauki parahdas mums tas, ka sche sagaida luhgschanu paklausischanu no Deewa. Salamans, lai gan pats nebuhdams ne preesteris, ned praweets, schinì gadijumà, kà tautas wadonis, to eewadija luhgschanà. Tanì laikà winsch, deewbijigs buhdams, luhdsa labi; bet ihstenibà pats Deews bij schis luhgschanas autors. Schi luhgschana bij eedota no Sw. Gara; wisas pateeas luhgschanas top no Wina eedotas (Rom. 8:26—27; Ew. 26:18; Jud. 20). Ta ir leela leeta preekisch tautas, kad winas galwenais waldneeks spehj to wadit gudri un to eewadit luhgschanàs. Bibele mums stahsta daschas leetas par Salamanu; sche top runats par winu kà deewluhdseju. Schinì sinà winsch bij kà preekschsihmie us wisleelo Dehlu, kursch nu ir muhsu Aisstahwis (Ebr. 7:25). Deewu luhgdams Salamans bij nostahjees preekisch altara, sinadams, ka atbildes us luhgschanam war buht labas tikai us isleetu asinu pamata (Ebr. 9:22; 10:19—20; Jahn. 14:6). Kad israeleeschi luhdsa no Deewa kahdu noteiktu leetu, tee isplehta sawas rokas pret debesim (2 Mos. 9:29, 33; Esr. 9:5; 1 Tim. 2:8). Schinì luhgschanà Salamans wispirms atsauzas us swehtibam, kuras tauta peedsihwojuse pagahjuschà laikà. Pirms luhdsam pehz jaunàm swehtibam, lai pateizamees par jau sanemtàm. Zilweki daschadas leetas godà Deewa weetà, tomehr ir tikai weens Deews. Salamans peemin, ka Deews tura deribu (23 p. 5 Mos. 7:9; Neem. 1:5; 9:32;

D. dſ. 89: 3—5; Dan. 9: 4). Tas Kungs tura deribu (Jahn. 10: 28—29) ar teem, kas staigà Wina preekſchâ no wiſas ſirds (1 Kehn. 2: 4; 3: 6; 1 Moſ. 17: 1; 2 Kehn. 20: 3). Tas Kungs tura, ko runajis (24 p.; Tit. 1; 2). Tas ſewiſchkais atſaukums, uſ kuru Salamans atſauzas (25 p.) ir uſrakſtits 2 Sam. 7: 12—16. Dibinadamees uſ to, ka Deews ſawus apſolijumus ir iſpildijis lihdſ ſchim, Salamans neſchaubas, ka tas Kungs turès ari turpmakos apſolijumus. Winſch ari neſchaubijas, ka pats Deews ſchos wahrdus runajis (75 p.; 2: 4; Jer. 33: 17—26). Naw labaka zeka Deewu luhgt, kà atſauktees uſ Wina apſolijumeem un luhgt, lai tee peepildas. Tà eſam droſchi, ka luhgſchana ir pehz Wina prahta un tiks paklauſita (1 Jahn. 5: 14—15). Wiſpilnigakà mehrà ſchis papreekſchſludinajums, ſinams, ir peepildits eekſch Iſraeļa ihſtà Kehnina — Jeſus.

II. **Lai Tawas azis ſtahw atwehrtu deenam naktim pahr ſcho namu**, 27—30. Salamans tà tad nedomaja, ka tas Kungs buhs eerobeſchots tikai eekſch ſchi nama, lai gan Winſch ſawu klahtnibu tur parahdija. Debeſis un wiſu debeſchu debeſis newar Winu ſanemt (27 p.), kurſch peepilda wiſumu (D. dſ. 139: 16—17); tomehr ir weetas, kur Winſch it ſewiſchki parahdas

Salamans eeſwehti deewnamu.

Salamans jautà: „Waj tad pateeſi tas Kungs dſihwotu wirs ſemes.“ (27 p.). Tomehr Winſch to dara. Winſch dſihwoja taì deewnamâ, bet ihſtenaki un pilnigi winſch dſihwoja eekſch Jeſus Kriſtus (Jahn. 1: 4; Kol. 2: 9). Weena no wisneapſchaubamakàm mahzibam Bibelê ir, ka muhſchigais wiſuma Raditajs un Peepilditajs nonahk ari tik ſemu, ka neiſ mahjas weetu uſ muhſu neeewehrojamàs ſemes lodes. Scho mahzibu waram ſapraſt tikai tad, kad atminam, ka Deews ir mihleſtiba (1 Jahn. 4: 8). Tas iſſkaidro wiſu. Lai gan Deews ir tik leels un Salamanâ tik neezigs, tomehr pehdejais uſdroſchinajas luhgt to Kungu, lai winu paklauſa (28 p.); ari mehs, lai gan eſam maſi, drihkſtam luhgt un gaidit, lai muhſchigais Deews ſewehro muhſu luhgſchanas (1 Jahn. 3: 22). Salamana ſewiſchka luhgſchana „lai Tawas azis ſtahw atwehrtu deenam un naktim pahr ſcho namu,“ tika paklauſita (2 Laik. 6: 20, 40; 7: 12, 15). Schodeen tas Kungs paklauſa luhgſchanas, kuras top peeneſtas Ta wahrdâ, no kà deewnams bij tikai preekſchſihme (Jahn. 14: 13—14). Winſch weenumehr redſ to Tehwu un tas Tehws ir weenmehr gataws paklauſit luhgſchanas, kuras top peeneſtas Jeſus wahrdâ. Tas Kungs bija dewis brihniſchkigu apſolijumu par ſcho namu: „Mans wahrds lai tur iraid“ (29 p.). Salamans paredſeja, ka Iſraels allaſch eekritis grehkos (34, 36, 39, 43, 49). Tas peerahdijàs par pateeſu. Bet zik daudſreiſ iſraeleeſchi ari neapgrehkojàs, tomehr tas Kungs treem weenumehr peedewa, kad tee noſchehloja grehkus.

Jautajumi: Kahdus labus darbus ſchinî lekzijâ redſam pee Salamana? Ko ſchi lekzija mahza par Deewu? Par Deewa wahrdu? Par luhgſchanam? Par peedoſchanu?

K. Kraula:

2. auguſtâ. **1. Kehn. 10: 1—10 un 13.**

Sabas kehnineene apmeklè Salamanu.

Zelta teikſts: Gudriba ir labaka par pehrlem.

Sak. w. 8: 11.

Laiks: 990 pr. Kr. Weeta: Jerusaleme.

Wezàs Deribas Iſraeļa kehninſch Salamans bij daſchâ ſinâ preekſchſihme uſ muhſu garigo Kehninu Jeſu Kriſtu Jaunâ deribâ. Salamana zeļa ſagatawotajs bij kehninſch Dawids, kamehr Jeſus Kriſtus zeļa ſagatawotajs bij Jahnis kriſtitajs. Dawids rihkojàs ar leelu dedſibu un ſpehku, walſts eekahrtodams un materialu krahdams preekſch buhwejamà deewnama, kamehr Salamans, kà meera un gudribas kehninſch, to uſzehla. Jahnis kriſtitajs ar leelu dedſibu ſagatawoja taudis kà garigu deewnamu preekſch Jeſus, ta Jaunàs Deribas meera gudribas un ſwehtiſchanas Kehninu.

Salamana ſapnis.

I. **Salamana leelà flawa**, 1 p. Salamans bija iſluhdſis no ta Kunga paklauſigu ſirdi, t. i. Sw. Garu. Itin kà, puke iſdwehſch ſmarſchu un no uguns ſeet gaiſma un ſiltums, tàpat daſchadâ weidâ Deewa Gars Salamanâ parahdijàs: 1) Wina gudribâ, kas dibinajàs uſ paklauſibu Deewam. Schi gudriba parahdijàs wina teeſas ſpreeſchanâ, ſakamos wahrdos, jautajumu iſſkaidrojumos, buhwes darbos u. z. Wiſàs ſchinîs leetàs Deewa palihdſiba un ſwehtiba bija pee wina. Deewa eezeltais Jaunàs Deribas Kehninſch Jeſus ir leelaks nekà Salamans. Winſch ir brihniſchkigais padoma Dewejs un meera Leelskungs (Iſ. 9: 6). Jahnis winu apraſta kà weenigo Wahrdu (Jahn. 1: 1), t. i. Deewa prahtu ſinamdaroſcho Perſonu un kà paſaules Gaiſchumu (Jahn. 1: 9), zaur ko war panahkt muhſchigu dſihwoſchanu (Jahn. 3: 36; Ap. d. 4: 12). — Salamans bij ari leels laizigâ bagatibâ. Wezâ Deribâ pee Deewa ſwehtibam peeſkaitijàs ari leela gimene un laiziga manta. Tapehz Salamans padarija Jeruſalemi ſlaiſtu krahſchnàm buhwem. Jeſus Kriſtus bagatiba ir neiſſmekama un wina mantas nami naw iſtukſchojami. Jau daudſ gadu ſimtenus tizigaji zaur luhgſchanam un tizibu ir ſanehmuſchi no Wina ſchehlaſtibu uſ ſchehlaſtibu (Jahn. 1: 16). Wehl ſchodeen katrs wina pawalſtneeks ſauz: wiſi mani awoti ir eekſch Tewis (Daw. dſ. 37: 7). — Gudrs un meermihligs buhdams, Salamans eeſwehja ſawâ walſtî ſewiſchkus labus eekahrtojumus, tahdus, ka ſlawa par

schis semes labeerihzibu ispaudas tahlu pee aptahrtesam tautam. Ta Kunga Jesus draudsê naw schkiru starpibas. Wiseem Wina lozekleem ir usdewums weens otram kalpot mihlestibâ (Jahn. 13: 34—35; Luhk. 22: 25—26). Ari behrni, kuri mihlè Jesu, ir labpraht paklausigi wezakeem, mihlè lihdszilwekus un ir tschakli pee darba

II. **Sabas kehnineenes zelosunns pee Salamana,** 2 p. Ta nahza no tahlas semes. Top peenemts, ka wiņas walsts robeschas atradàs Afrikâ, par kuru wehlakos laikos runà ari praweets Esaja (Es. 45: 14; 60: 6). Ari tas Kungs Jesus runà par Sabas kehnineeni (Mat. 12: 42). Wisi grehzineeki dsihwo tahlu no Jesus. Tikko tee dsird wehsti par Jesu, teem ir janahk pee Wina, lai tee ari buhtu zik dsiki grehkos un lai ari muhschiga dsihwoschana isliktos no teem koti tahlu etam. Kas grib nahkt, tam tas eespehjams. — Kehnineene nahza i s t u m s c h a s un elku deewigas paganu walsts, kur grehks bija kà sawàs mahjàs. Tà pawalstneeki kà ari waldneeki, masturigee un bagatee, nemahzitee un skolotee ir tumsibâ bes Jesus. Teem janahk pee Pestitaja, lai waretu eeraudsit sawus grehkus un redset sawu

Abſaloma tornis.

weenigo Pestitaju un Apgaismotaju (Jahn. 8: 12). — Kehnineene negahja weena pate, bet nehma lihds daudz p a w a d o n u s; pee Jesu ejot lai wedam lihds labi daudz beedrus un beedrenes (Jahn. 1: 42—43; 46—47; Par. 22: 17). — Kehnineene weda lihds daudz m a n t a s kà dahwanu preeksch Salamana. Pateesi kristigaji neatdod Jesum tikai sewi weem, bet ari wisas sawas spehjas, gara dahwanas un laizigu mantu (Luhk. 18: 22). Lihdsibâ par tirgotaju un pehrli ir rahdits, ka pateesi wisu ir janodod, lai eemantotu wisdahrgo pehrli — Jesu (Mat. 13: 44—46).

III. **Sabas kehnineenes peedsihwojumi pee Salamana,** 3—7. Ta r e d s e j a Salamana gudribu wina darbos: Deewa namâ, kehnina pili, gaisa tiltâ us deewnamu, pee trauksleem, ehdeeneem, dsehreeneem, drehbem un pee wiseem wina kalpeem un sulaineem. Jesus tuwumâ redsam wehl wairak nekà pee Salamana (Mat. 11: 5). Ari muhsu deenàs leeli grehzineeki zaur Jesu ir pahrwehrsti par swehteem laudim. — Salamans runaja b r i h n i s c h k i g a s m a h z i b a s, kà to lasam wina rakstos. Tas Kungs Jesus runajis wisgudrakos un wisdsiļakos un wiswairak sirdi apmeerinoschos un eepreezinoschos wahrdus Wina wahrdi bij gars un dsihwiba. — Kehnineene dabuja a t b i l d e s us wiseem saweem nopeetneem un dsileem jautajumeem. Ko sinibu wihri nesin par dwehseli, debesim un elli, to tas Kungs Jesus gaischi isskaidroja (Jek. 1: 5; Luhk. 20: 26). — Sabeete un wiņas pawadoni p e e d s i h w o j a w a i r a k, nekà ta bija par Salamanu dsirdejuse. Kas mahzis pee Jesus, tur sanem wairak, nekà bij par winu dsirdejis, waj domajis. Tam tad ir sirds tik pilna, ka wahrdu peetruhkst to lihdsdalit. Jesus peedod grehkus, atnem nemeeru un bailes un peepilda sirdi ar meeru un laimi (Daw. dz 103).

M a h z i b a s: Pasaules wehsture pilna slawas par Jesu. Pee Jesus nahzejeem bagatigt atmaksajas wisas zeļa peedsihwotàs gruhtibas. Kad nahkam pee Wina kà pasuduschi dehli, tad Winsch muhs dara par debesu laimes dalibneekeem. Mehs drihkstam wisas sawas wajadsibas isrunat luhgschanâ. Ir leelaka laime buht pee wina kahjam par mahzekli un skolneeku. Wisos gruhtos jautajeenos Winsch mums spehj dot padomu. Kad nahksim jaunâ Jerusalemè, tur buhs preeki, ko azs naw redsejuse, auss naw dsirdejuse un kas neweena zilweka sirdi naw nahzis (1 Kor. 2: 9). Bet klahtbuhdamâ laikâ mums lihds ar Sabas kehnineeni jagreeschas atpakaļ us sawàm mahjam un jaisteiz, ko tas Kungs ir darijis pee muhsu dwehselem (Mat. 5: 8—9).

Apskats.

Pasaules karsch.

Kreewu-wahzu-austreeschu karsch. U r s e m e s - L e e t a w a s f r o n t ê, muhsu kaujas linija atrodas wehl arween taîs paschos apgabalos, kuros ta bija maija mehnescha widû. Ofizialas sinas: Zihnas schinî kara laukâ nemitejas, un weetam, kà peemehram S c h a u l u tuwumâ, sasneeds pat eewehrojamu niknumu. Tikai sinama spehka lihdsswara dehl frontes linija gar Wentu un Dubisu pahrmainas schinîs zihnàs pawisam neeewehrojamâ mehrâ. Par galweno un noteizoscho zihnu lauku wehl arween usskatams apgabals starp Wentas un Dubisas augschgaleem, us reetrumeem no Schauleem. Muhsu kara spehki wirsas us preekschu. Wehl tahlak us Kursemes pusi nahk M u r a w j e w a s rajons. Te sawâ laikâ wahzeeschem isdewàs pahrnahkt us Wentas labo krastu, un zihnas noteek Murawjewas stazijas tuwumâ. Wehl tahlak us seemeļreetrumeem, paschas Kursemes-Leetawas robeschâs, atrodas L e z k a w a s meestinsch. Us seemeļeem no schi meestina wahzeeschi mehginajuschi tuwotees muhsu posizijam, bet atsisti atpakaļ. Lejup no Lezkawas kahdai wahzu nodalai isdewàs pahrnahkt us Wentas labo krastu, bet schis nodalas wirsschanàs us preekschu no mums aptureta. Schee notikumi atteezas us Es—res-P—paku apgabalu, kur wahzeeschi pee Wentas peenahza jau 30. maijâ. Dsihkat Kursemê, L—nuSkr—as apgabalâ, wahzeeschi ari wehl atrodas pee Wentas. — 15. junijâ wahzu kara kugu nodala, sastahwoscha no l krasta aplardsibas brunu kuga, 4 weegleem kreisereem un wairakàm minu laiwam, apschaudija W e n t s p i l s ostu un mehginaja iszelt malâ kara spehku. Muhsu minu laiwas eenaidneeku atsita, pee kam weena eenaidneeku minu laiwa usspraahga no aissprostijuma minas.

Kad wahzi aprita mehnesi tuwojuschees Jelgawai, latweeschu ofizeeri un saldati bij luhguschi generali Po-

apowu atkaut teem waj nu atsist wahzu usbrukumu muhsu dsimtenes pilsehtai, waj ari kristu un winsch, pakaams latweeschu kareiwju droschsirdibu, atlahwis wieem scho mehginajumu. „Waraw" par to raksta: Tuhoos apstahklos notikuse pirmà nopeetnà sadursme arp muhsu 2 bataljoneem, kuri bij sastahditi weenigi latweeschu kareiwjeem, un usbrukoschas wahzu armijas, gluschi negaidot preeksch wahzeem un preti agrakeem muhsu kara spehka wadibas nolehmumeem. Schai sadursmei, kà protams, bij loti swariga nosihme. Pehz daschàm priwatàm sinàm Jelgawai wahzi tuwojuschees newis kaujas gatawibà, bet it kà pastaigadamees: bes stuhkeem, pat flintes sakrahwuschi wesumos, pilnigà pahrleezibà, ka tee Jelgawà eeees bes zihnas. Negaiditais treezeens no muhsu puses sajauza wahzu spehkus un isklihdinaja winu usbruzeju kolonas. Wina ekseenze Jelgawas komandants generalis Potapows sawà rumà, kura sika tureta Jelgawà 17. maijà kà atbilde 28 latweeschu organisaziju preeksschstahwim swehrinatam advokatam Tschakstem, starp zitu pehz „Jaun. Sin.", sazija sekoscho: „Manà nodalà walda zeescha brahliba, un taisni schai weenibai, schim brahlibas garam, manai nodalai japateizas par sawàm sekmem. Kà seschu kara gahjeenu dalibneekam man, nenodotees nazionalai politikai, ir peenahkums pasinot latweeschu eedsihwotajeem, ka pee Jelgawas aisstahweschanas sewischku aisstmibu pelna 2 muhsu waronigàs un isturigàs kahjneeku armijas bataljoni, kas bij sastahditi weenigi no latweeschem." —

Trihs peektdalas no Schauleem, ap 800 namu, nodeguschas lihds pamatam. Sadegusè ari wisa manta namos. Pilsehtas widutscha daka, sewischki tirdsneezibas un krona ehkas, palikuse weseta. Pilsehtâ naw wairs tirdsneezibas un ruhpneezibas un tadehl ta ir kà ismirusè. Eerehdnu dsihwoklus wahzeeschi uslauschi, islaupijuschi un wisu wehrtigako aisweduschi. No wahzeem noteiktà wara rekwisizija newarejuse notikt kreewu kara pulku ahtràs eeraschanàs dehl. Pee daudz semneekeem un muischu ihpaschneekeem isdarita lopu un labibas rekwisizija. Pahrtikas pretschu pahrdotawas un wihnu pagrabi islaupiti. Wisa pilsehta israhda behdigu postischanas ainu. Pasts ar 12. maiju sahka atkal strahdat.

„R. Aw."

Petrogradas laikraksti sino: wisi behgli weenlihdsigi apgalwo, ka wahzeeschi Baltijâ ne tikai laupijuschi, bet ari strahdajuschi waras darbus pee seeweetem un nogalinajuschi neerigus eedsihwotajus. Eedsihwotajeem aiswesti wisi lopi un sirgi, rekwiseti wisi labibas, maises uz krahjumi. Daudz apgabalos wahzi wispirms apjautajuschees un sihki jo sihki isprasijuschi weetejeem eedsihwotajeem, kur „atrodas krahjkase, bet pa leelakai daktai tàs wisas jau bijuschas istukschotas, tà ka wahzi tanis neka wairs neatraduschi. Atsischàs wahzeeschi isturejuschees godigaki. — S. meestinà wahzi eeraduschees agrâ rihtâ un peeprasijuschi, lai eedsihwotaji sanes us laukuma wisus krahjumus, kahdi weenu tikai teemu palikuschi. Tanì momentâ, kad wahzi eegahjuschi meestinà, weetejà basnizà un schihdu deewnamà notikuschas dsewkalposchanas. Saldati eeraduschees tur, isdsinuschi un isklihdinajuschi luhdsejus un, ismeklejuschi wisskalstakàs jaunawas, turpat us weetas pee winàm pastrahdajuschi waras darbus! Deewnamus wahzi tulin pahrwehrtuschi par stalleem un tos isleetojuschi saweem noluhkeem tik ilgi, kamehr eeraduschees muhsu kara pulki un istrenkuschi tos is meesta.

Galwenàs zihnas wehl arween notiek Galizijà. Eenaidneeks, sche usbrukdams ar sewischki leeleem spehkeem un milsigu skaitu leelgabalu, neluhkodamees uz pahrmehrigeem zilweku upureem, ir wairak reises mehginajis apeet un eeslehgt muhsu waronigos tehwijas aizstahwjus; bet tas winam tomehr tà naw isdewees, kà winsch to wehlejees. Gan muhsejeem maija widû bij jaatstahj ispostitais Peremischlas zeetoksnis un jumija sahkumâ Galizijas galwas pilsehta Lwowa, bet nekur eenaidneekam neisdewàs eeslehgt muhsu armiju; tas bija wina galwenais noluhks. Naw no tik leela swara kaujas linijas pawirsischanàs uz weenu waj otru pusi, bet galwenà nosihme ir armijas stiprumam. — Sche pasneedsam daschas sihkakas sinas par minetàm kaujam: Tscheiras deenas no weetas eenaidneeks sawelk weenuweet smago artileriju un, sahkot ar 12. maiju, eesahk isschkiroschu usbrukumu. Peektâ kaujas deenâ eestahjas luhsums. Botmera stiprajam korpusam, no trim wahzu diwisijàm, ar neapsinameem zilweku upureem isdodas eenemt Sriju. Naktì uz 21. maiju eenaidneeks demonstrativi usbruhk muhsu preekschtilta posizijam Mikolajewas wirseenà un saudè wairak tuhkstoschu zilweku. Pee Schidatschowas mehs atsitàm wina usbrukumu, bet pee Schurownas Botmers naktì uz 24. maiju pahrzelas pahr Dnestru un lihds 26. maijam eenem kreisà krastà 20 werstis garu un 15 werstis platu apgabalu. 26. un 27. maijà wahzu galwenos spehkus sche energiski sakauj, un tee atkahpjas aiz Dnestras. Bet 31. maijà eenaidneeka armijas komandeers atkal eesahk usbrukumu ar sawu pulku atleekàm, suhtidams wahzu galwenos spehkus pa Strijas labo krastu uz Schidatschowas preekschtilta posizju. Lihds 2. junijam israhdas, ka eenaidneekam atkal naw nekas isdewees. Pee Beresnizas un Krulewokas mehs noduhràm un aprakàm 1000 wahzeeschus, kas neleetigi isleetoja baltus karogus. No 16. maija lihds 2. junijam mehs sanehmàm schajà eezirknì lihds 40,000 guhstekņu ar 360 wirsneekeem un eeguwàm daudz wairak kà 100 loschmeteju un 2 dutschus leelgabalu. Eenaidneeks mehnescha laikà schajà 60 werstu frontè pawisam saudejis kahdus 120—150 tuhkstoschus zilweku. Skdeenas eenaidneeka armijai peenahza no Karpateem beesas papildu kolonas.

Pehz Lwowas atstahschanas wahzu-austreeschu usbrukuma gahjeens Galizijâ sahk sadalitees diwàs galwenàs straumès: weena no schim straumem wirsas no Galizijas uz seemeleem, pret Wislas labo krastu, otra turpretim aispluhst no Lwowas rajona uz deenwid-austrumeem. Pirmais no scheem wirseeneem jausskata par galweno. Muhsu kara aprindàs aizrahda, ka pretineeka tagadejee mehrki Galizijâ ir tee paschi, kas kara sahkumâ; isdarit usbrukumu Warschawas rajonam no Galizijas puses. Waram zeret, ka schis eenaidneeka usbrukums Warschawai tàpat isschkihdis, ka eepreekschejee.

Juhras kauja Baltijas juhrâ, pee Gotlandes salas notika 19. junijâ starp muhsu un wahzu flotes nodalàm. Weens no wahzu kreisereem „Albatross" faschauts isskrehja malâ, otrs, „Roon," stipri sabojats behga. Muhsu saudejumi neezigi. — Angku semuhdenslaiwa nogremdeja wahzu brunu kugi „Deutschland" pee Danzigas lihtscha.

Turki pret kreeweem, krautscheem un angleem. Kaukasijas frontè sewischki leelas kaujas naw notikuschas, bet sadursmes tomehr atkahrtojas pastahwigi. Malasgnas rajonâ muhsu nodala pehz

sihwas kaujas pee Domranas sakahwa pretineeku, kursch sastahweja no kahjneeku 1 pulka ar artileriju un 2 kurdu pulkeem. Turki nekahrtibâ behga us reetrumeem.

Galipoles pussalâ un pee Dardaneleem kaujas teek turpinatas. Kaut gan apzeetinajumi sche stipri un zihnas gruhtas, tomehr sabeedroto puse ir panahkumi. Junija widû sabeedrotee Galipoles pussalâ wisâ frontê wirsas us preekschu. Pehz pehdejâm 3 kaujâm usceti 5000 turku lihku. Sanemti guhstâ 1800 turki. Turku saudejumi Dardanelos no operaziju sahkuma lihds schim laikam sneedsas pee 140,000 zilweku. Pussalu aisstahw 170,000 wihru leela turku armija.

Kahda wahzu semuhdens laiwu flotilija maija beigâs, no Widus juhras zaur Dardaneleem eebraukuse Bosforâ.

Wahzu-frantschu-angku karsch. Jau wesels mehnesis, kopsch sabeedroto armijas pee Arasas wed sihwu usbrukschanas zihnu. Tatschu sinojumi rahda, ka wineem tikai loti gausi wedas wirsitees us preekschu. Muhsu sabeedribâ beeschi zilâ jautajumu, kapehz sabeedrotee neusbruhk ar leelu sparu. Bet reetrumu kara lauka apstahklos gul swarigi zehloni schahdeem isnahkumeem. Ar franschu generalschtaba atlauju Pe.r. tel. agenturas koresponderts kopâ ar kreewu laikraksta koresponderteem Parisê apskatija scho frontes dalu. Arasas pilsehta teek bes pahrtraukuma bombardeta; winas skaistee senatnes peeminekli gul drupâs. Sedsihwotaju wairs atlizees tikai 2000 zilweki, kuri slehpjas pagrabos. Koresponderti apskatija Notr-Dam-de-Lorettas augstumus, kuri tika atnemti wahzeescheem maijâ. Koresponderti isgahja zaur otrâs linijas transcheju. Seme te isskatas kâ no milsigeem arkleem isarta. Gaiss, kurâ lido leelas silganas muschas, pilns lihku smakas. Pa scho zelu koresponderti nogahja lihds transchejam, kuras teek pastahwigi nikni apschauditas. Winu preekschâ ir milsiga eeleja, kurâ redsamas Karransi, Suschê un Ablenas pilsehtinu drupas. Koresponderti apskatija kahda eenemta meestina drupas. Te redsams, kâ wahzeeschi nostiprina eenemtos apgabalus, pahrwehrsdami pilsehtinas par isteem zeetokschneem. Namu pagrabi paplaschinati un nostiprinati ar betonu; winos stahw wahzu saldati pa leelgabalu zihnas laiku. Ofizeeru telpas eerihkotas loti ehrti, pat gresni.

Anglu kara spehka nodalas karo ari Deenwidus-Afrikâ. Sadumpojees buru generalis Dewets ir arestets. Noteek zihnas ar wahzu koloniju kara spehka nodalam. Panahkumi anglu puse.

Italeeschu-austreeschu karsch. Kad Italija gatawojas peeteikt Austrijai karu, tad wahzu prese Italijai draudeja ar nostlauzischanu no semes wirsus, it kâ wini (wahzi) Belgiju esot nostlauzijuschi. Tagad, pehz pusotra mehnescha sausemes un juhras kara, wehl neweena austreeschu rota naw eegahjuse Italijas teritorijâ; bet gan otradi. Zeli uz Triestu, Austrijas zeetokschna pilsehtu, gandrihs jau pilnigi istihriti no austreeschem un italeeschi nostiprinajuschees Isonzas upes kreisajâ krastâ. Italeeschi lihds schim jau eenehmuschi semes plaschibu, kas par 10 000 kwadr. kilometru leelaks, nekâ ta teritorija, ko Austrija peesolija Italijai par neitralitetes ustureschanu. Schaî eekarotâ apgabalâ ir kahdas 80 pilss. un meestini. Ari Austrijas schtabs newar noleegt italeeschu panahkumus Isonzas frontê un, starp zitu, sino, ka italeeschi gahja usbrukumâ zeesdami milsigus saudejumus, weselas lihku gredas aisschogoja teem zelu. Sewischki sihwas un negantas bij schtiku zihnas paschâs Plawas pehdejâs posizijâs. Tur italeeschi kahwas kâ ahrprahtigi, leetodami ne tikai schtikus un flinschu kulbas, bet ari naschus un akmenus, kas tikai pagadijâs. Daschi saldati, kam nebij sitamâ waj duramâ eerotscha, usbruka eenaidneekam pat sobeem, tos kosdami.

Bes tam wehl italeeschi sawus pulkus suhta us Albaniju. 5. junijâ 16,000 wihru leela italeeschu kara spehka nodala eenehma Durazzo pilsehtu. Daschas awises sino, ka Italija drihsumâ suhtischot sawu floti us Dardaneleem, lai kopâ ar sabeedroteem zihnitos pret turkeem.

Austreeschu-Serbu-Melnkalneeschu karsch wehl teek bes miteschanas turpinats. Melnkalnes preses birojs sino, ka tee, eenemdami swarigas posizijas pee Bardanjalas, atraduschi dauds kara materiala. Tee nupat eenehmuschi Skutari pilsehtu un tur eewehduschi melnkalneeschu waldibu.

Ari Serbi wairakâs weetâs atsituschi austreeschu usbrukumus. Bes tam wehl Serbeem bij jazihnas pret no wahzu agenteem sakuhditâm albanu bandam. Ari tâs Serbi ar sekmem atsita un isklihdinaja.

Daschadas sinas.

Eekschseme.

Guhstekņu pabalstischana. Winas Majestatei Keisareenei Aleksandrai Feodorownai labpatika pawehlet nodibinat sawâ aisgahdneezibâ sewischku komiteju, kas sneegtu palihdsibu kreewu kara guhstekneem. Naudas, apgehrbu, grahmatu un ziti seedojumi teek peenemti komitejas telpâs, Newskas prosp. 57, katru deenu no plkst. 10 rihtâ lihds 4 pehz pusd. Pehz „Ds. W." domam zaur scho komiteju, laikam, wareschot pabalstit ari atsewischkus guhsteknus.

Eekschleetu ministrija eesneegusi ministru padomei preekschlikumu, atwehlet no 1. junija lihds 11. septembrim sausemes armijas un flotes karawjugimenu apgadaschanai 140 miljonu rubļu. No kara sahkuma lihds 1. junijam isdots usturas pabalsteem jau tuwu pee 400 miljonu rubļu — proti: 399,325,000 r.

Eekschleetu ministrs Maklakows us pascha luhgumu, atwalinats no deenasta. Wina weetâ eezelts knass N. W. Scherbatows.

Walsts Dome un Padome tikschot sasaukta ne wehlak, ka schi gada augusta mehnesi. Pehz zitâm sinam Domes sasaukschana notikschot 19. julijâ.

Kursemes gubernators Nabokows eezelts par Kurskas gubernatoru, un winu weetâ par gubernatoru eezelts Jekaterinoslawas wizegubernators kamerjunkers Tatischtschews.

No Baltijas israiditi, kâ „Kolokol" sino, lihds schim jau pawisam 40 wahzu luteranu mahzitaji dehl politiskas neustizamibas. Tas istaisa apmehram treschu dalu no wiseem schejeenes wahzu mahzitajeem. Bet israidito politiski neustizamo wahzu (resp. pahrwahzoto) weetejo muischneeku un winu peederigo skaits jau sneedsas pee 100.

Maskawâ 28. maijâ notika pogroms (eelu nemeeri). Pogroma noluhks bija, ar mums karojoschu walstu pawalstneeku weikalu ispostischana. Us scho nedarbu bij sapulzejees milsigs lauschu pulks. No eesahkuma puhlis isdausija tikai tos weikalus, kurus ufrahdija puhta wadoni pehz eepreekscheja saraksta; bet wehlak ari schi „kahrtiba" wairs newaldija. Daschi dsehreenu weikali tika isdausiti un peedsehruschees nu wihkojas pehz sa-

was wihſes. „Birſch Wed.“ raksta: Pa nekahrtibu laiku zeetuſchas 475 tirdſneezibas eeſtahdes un 207 mahjas un dſihwokli. Saudejumu kopſuma, zik lihdſ ſchim uſrahdita, iſtaiſa 38,498,000 rbl.; te naw eeskaititi bojâ gahjuſchi wehrtſpapiri un dokumenti. Wehl naw eewahktas ſtnas no 122 tirdſneezibas uſnehmumeem un 50 dſihwokleem, kuru ihpaſchneeki iſbraukuſchi. Zeetuſcho ſtarpâ ir 113 wahzu un austreeſchu pawalſtneeki, 489 kreewu pawalſtneeki, kam nekreewu uſwahrdi, kà ari mums draudſigo walſtju pawalſtneeki, un 90 ihſti kreewi ar kreewiſkeem uſwahrdeem. Tà tad ſaudejumu ſuma pahrſneegs 39 miljonus. — Eeſahkta iſmekleſchana.

9. junijâ latweeſchu beedribu preekſchſtahwji godinaja **generalmajoru A. Potapowu** un pateizibâ par Jelgawas waronigo aiſſtahweſchanu pret wahzu uſbrukumu, paſneedſa winam ſelta ſobenu ar uſrakſtu „par duhſchibu.“ Deputaziju, kura ſobenu paſneedſa, bij walſts domes lozekli J. Goldmanis un J. Sahlits, mahzitajs J. Sanders, rakſtneeks A. Kehninſch un ſtudents K. Glihſdinſch. „Weſch. Wr.“

No kara ſahkuma lihdſ 31 maijam zaur **Kijewu** iſwesti 8546 ſaguhſtiſi wirſneeki u. 476,856 apakſchkareiwji.

Tihra ſelta 1914. gadâ Kreewijâ bij eeguhts 2,207 pudi un 37 mahrz. pret 2,036 pudi 12 m. 1913. g.

Ahrſemes.

Rumanijâ, Bukareſtâ, 15. junijâ notika kara peekriteju mihtinſch, pee kura peedalijas apm. 10,000 zilweku. Mihtina oratori praſija, lai waldiba peepilditu nazionalo idealu, t. i. to Austrijas ſemes gabalu peeweenoſchanu Rumanijai, kuros dſihwo rumani. Tomehr tàs waldiba wadot ſarunas ar abàm karojoſchàm puſem un gribot ko dabut beſ kara.

Smeedrija ari uſ preekſchu ſolas peekopt neitralitates politiku.

Wahzijâ jau atſkanot ſtipras balſis pehz meera; jo uſ leelakeem panahkumeem wina wairs newarot zeret.

— Wahzu ſozialdemokratos notikuſe ſchkelſchanàs. Weena partija iſlaiduſe uſſaukumus pret karu un uſaizina tautu zihnitees pret kara kahro wahzu waldibu, kura peeteikuſe karu ziteem, un newis tai tapis karſchs peeteikts. — Berlines apkahrtnê ikdeenas wairojas ugunsgrehki. Wakar iſzehlas ugunsgrehks katoļu baſnizâ. Doma, ka Berlines preekſchpilſehtâ uguns peelikta. Saksijâ, Reichenbachâ, eewests nodoklis 5—20% no eenahkumeem) preekſch abeja dſimuma perſonàm, kas wezakas par 28 gadeem un naw prezejuſchàs.

Kinas-Japanas konflikts negrib iſbeigtees. Kina newar ar eerotſcheem rokâ nedſ diplomatiſkâ zekâ neka darit pret Japanas politiſko aiſgahdneezibu, tadehl ta nolehmuſe boikotet Japanas prezes. Japanâ konſerwatiwà partija grib noteikti uſſtahtees pret Kinas „ſtuhrgalwibu“, turpreti liberalà partija kopâ ar „wezajo padomi“ grib iſlikt ar Kinu meera zelâ. Redſes, kura partija uſwarès.

Japana zenſchas noſlehgt ſabeedribu ar Kreewiju.

Ari **Perſijâ** beidſamâ laikâ noteek daſchadi politiſki nemeeri un krihſes.

No wahzu ſemuhdens laiwas tika nogremdets netahl no Anglijas kraſteem paſaſcheeru twaikonis „Lusitanija“, kurſch nahza no Amerikas. Daudſ noſlihkuſchi. Starp teem ari kahds amerikanu miljonars. Paſaſcheeri pa leelakai daļai bijuſchi angli, bet leela teeſa ari amerikanu. Saweenotas Walſtis par ſcho gadijeenu bij loti uſtrauktas un awiſes jau ſludinaja drihſu karu ſtarp Saweenotàm Walſtim un Wahziju. Tagad, kà leekas, ſchi leeta tiks nokahrtota meera zelâ.

Anglu ſaudejumu kopſuma Franzijâ, Widusjuhrâ un Indijâ lihdſ 18. maijam bijuſchi 10,955 ofizeeri un 247,144 apakſchkareiwji.

Redakzijas telefons.

Rakſti par **nahkoſchàm leetàm** kà iſwilkumi iſ br. H. Redina ſprediķeem, tureteem Golgatas namâ, tiks paſneegti katrâ numurâ nahkoſchâ pusgadâ, lai lihdſ gada galam buhtu laſitajeem pilnigs pahrſkats par Bibelê aprakſtitàm ſagaidamàm leetàm.

A. Elberta.

Wahſara.

Pee mums nu weeſos wahſara,
Daudſ preeku kalnâ, lejâ.
Ta aiſees, — atnahks rudenis,
Buhs ſehras daſchâ ſejâ.

Pirms ſchkiras jaukais gada laiks,
Lai pluhzam puki jauku
Un turam to par peeminu;
Drihſ ſalna apklahs lauku.

Tam muhſu dſihwe lihdſiga, —
Mehs tizibs pukes krahſtm.
Laiks ihſs, mums maſ ir eeſpehjas,
Pee darba tſchakli ſtahſtm.

Wehſtulneeks.

Kareiw. „Kr. W.“ un Jaunderibas: Al. Oſolinſch 2.—; mſ. Kuhlis 1.—; T. R. din 1.—; Lawiſe Janſon 1.—; Sofija Behrſin 1.—; Selma Kruhmin —.15; m. Kupler 1.—; Emma Sihmul 1.—; **Kar. krist. rakſtus:** Eliſ. Kruhmin —.20; H. Palmer —.99. **Zeet. mif.:** Al. Oſolinſch 1.—. **Eekſch. mif.:** m. A. Birkhan 1.—; Galwinu Berta 1.50; J. Kirſits 5.45; A. Leepinſch 1.—; br. Jambergs 15.—; L. K.ieting 1.—; H. Redins 2.—; Br. Kuſts —.41½; M. Willman 3.—. **G. n. par.:** Eweline Sperling —.46; A. Roſ. 8.75; K. Schirhorn 2.33; Libba Krauſe 1.88; S. Legſdin 1.50; E. Newenizki 100.—; J. Buchholz 15.18; K. Turks 5.10; D. Kibat 6.—; A. Taumin 10.—; Emma Wihtol 3.47; A. Wetſcherok 2.81; P. Schproſt 1.21; D. Freiman 3.—; S. Kruhm —.98.

Wairakeem. Rakſteet un dſejojeet ihſi un kodoligi.

F. B. Jums ir druſku dſejas dahwanas, mehgineet winas iſkopt. Jums jaewehro wairak forma: pantinàs der leetot weenadu rindu ſkaitu; rindàs, kuràm atſkanas, weenadu ſilbju ſkaitu; atſkanàm wajaga buht pareiſàm: trihs ſilbju mahrdam newar buht diwſilbju atſkanas: deewiſchkais — brihniſchkais; mahrdam „deewiſchkais“ waretu buht waj nu trihsſilbiga atſkana, peem. „ſeewiſchkais“, waj weenſilbiga „warenais“, „brihwais gaiſs“. Tàpat nedrihkſt leetot ſteeptai ſilbei ihſu atſkanu: muhs — mahzekļus (mahrdam „muhs“ waretu buht „juhs“, „guhs“); mahrdam „ſewi“ newar leetot preti „dewis“ (gan „dewi“).

S. E. Daſchus no Juhſu dſejoleem pahrlabotus leetoſim. Ari Jums der eewehrot nupat ſazito.

A. Gr. Juhſu dſejoļus ſanehmàm. Paldees. Ar maſeem pahrlabojumeem leetoſim. Labaki beſ atſkanas, neka nepareiſa atſkana; peem. „ween“ — „uhdeneem“.

Lihſt. Sanehmàm. Pateizamees!

Saturs Nr. 7.

Ewangelijuma nams Petrogradâ. — **J. W. Kargela:** Abraama dsihwe. — **Gatfrieda Arnolda:** Kahdi bij pirmee Kristigaji? — **Teodoras:** Seedona wehsma. — **Ernesta Petrana;** Apsina. — **Juhrmalneezes:** Pahr senu nolaischas seedona nakts. — **H. Redina:** Kristus atnahkschanas preekschtetschi. — **A. Elberta:** Zelojums pa Klusâs juhras salam. — **Misione.** — **K. Kraula:** Eedroschinajums. — **Mums raksta.** — **J. Schoturga:** Zelees augschâ. — Starptautiskâ Bibeles studija: **Dr. theol. R. A. Torreja, A. Leepina, K. Kraula.** — **Apskats.** — **Redakzijas telefons.** — **A. Elberta:** Wasara. — **Wehstulneeks.** — **Sludinajumi.**

Redaktors: H. Redins. Isdewejs: W. Fellers.

Sludinajumi.

Rigas Krahschanas un Aisdoschanas Beedriba.

Leelâ Newas eelâ 17,
» Suworowa eelas stuhrî. «
Telefons Nr. 12-27. «-» Telefons Nr. 12-27.

Us 31. maijâ 1915. g.:
Droschibas kapitals ar beedru garantiju 2,591,375 rbl. 16 kap.
Bilanze 1,785,632 rbl. 52 kap.

Makſâ par noguldijumeem 6%, par krahj-noguldijumeem 5%, par tekoscheem noguldijumeem 4½%.

Nem par aisdewumeem 7—9%.

Ilihrè droschibas nodalas, tehrauda kambari.

„Kristigais Wehstnesis"

eeseeti:

1911. gada gahjums . . à 1 rbl. — kap.
1913. „ „ . . à 1 „ 50 „
1914. „ „ . . à 2 „ — „

Dabujams Derigu Rakstu Apgahdneezibâ, Rigâ, Hospitalu eelâ 24.

« **25 sortes derigi traktati,** »

kureem eet lihdſ „Kr. Wehstn." paraugu numuri. Derigu Rakstu Apgahdneezibâ nonemot paznas 25 kap. Pa pastu 20 kap. dahrgaki.

КНИГИ изд. **С. А. Козловскаго** для самообученія: Рѣш. и подробн. объясн. 2—10-ю спос. всѣхъ ариѳм., алгеб., геомет., триг. и анал. зад. сборниковъ: 1) Верещагина; 2) Малинина и Бур.; 3) Гольденберга; 4) Евтушевскаго ч. ч. I и II; 5) Арбузова и Ко.; 6) Шапошникова и Вальцова; 7) Киселева; 8) Сорокина; 9) Рыбкина; 10) Кліоновскаго; 11) Минина; 12) Вулиха; 13) Давидова; 14) Вычкова; 15) Стеблова; 16) Злотчанскаго; 17) Воинова; 18) Горячева; 19) Физ. Пономарева и др. Скидка 20 проц. при Вашей перес. Подроб. объявл. съ образц. рѣш. зад. высылаю безплатно. Выписывать исключ. по адресу: БѢЛАЯ ЦЕРКОВЬ, Кіев. губ. **С. А. Козловскому.** Принимаю изданіе матем. книгъ, рѣшеній, темниковъ, конспектовъ, программъ и ищу опытныхъ авторовъ.

„**2 labas grahmatinas:**"

1. Ko juhs domajeet par Kristu?

Dr. theol. D. L. Mudija.

Netizibas sekas un dseedinaschana.

R. A. Torreja.

Apologetiski raksti. Loti deriga isplahtischanai kà traktats. Makſâ 5 kap.

2. Pilnigi isglahbts. Satur pamahzibas pret netizibu, pastubinaschanas neatgreesteem un swehtischanâs mahzibu kristigeem. Makſâ 10 kap. Abas eeteizamas plaschai isplahtischanai. Wairumâ nonemot eewehrojams **rabats.**

Apdroschinata pelna lihdſ 50 rbl. un wairak mehnesî. Uſtizamas personas abeju dsimumu dabuhn pastahwigu darbu pee sewis mahjâ zauru gadu. Sinaschana naw wajadsiga. Tahlums naw no swara. Mehs pehrkam tahdus darbus. Bezmaksas prakſchana (7 s. suhtijums).

Adamo maschinu sabeedriba Tomas H. Wittil Kunan un Ko.

St. Peterburgâ, Newsky pr. 40—42.—8.
Отд. Москва, Красн. вор. д. Афремова.

Ежемѣсячный духовно-нравственный журналъ „**ГОСТЬ**".

Цѣна въ годъ 1 руб. 50 коп. съ доставкой и пересылкой. Адресъ для подписки: Петроградъ, Домъ Евангелія, 24 линія № 11. Редакторъ-издатель И. В. Непрашъ.

Parakstischanos us „Гость", peenem ari „Kr. Wehst." kantorîs — Rigâ.

Adwokats

J. BUCHHOLZS,

Rigâ, I. Newas eelâ Nr. 17.

Runas stundas: no 9—10 rihtâ un no 4—5 pehz pusdeenas.

Дозволено цензурою Рига, 26-го іюня 1915 г. — Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahna eelâ Nr. 8. (eepretim Jahna basnizai).